

**ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΟΙ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥΣ**

**ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ
ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ ΠΕΛΑΓΙΑ
11201443**

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΑΣΤΕΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014

ΣΥΝΟΨΗ

Στην παρούσα μελέτη γίνεται μια προσπάθεια ολοκληρωμένης παρουσίασης του φαινομένου των υπεράκτιων εταιρειών καθώς και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, το γνωστό «ξέπλυμα χρήματος». Ξεκινώντας από την ιστορική αναδρομή του φαινομένου, αρχικά γίνεται μια εννοιολογική ανασκόπηση, στη συνέχεια παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά, τα κριτήρια επιλογής και οι μορφές των υπεράκτιων εταιρειών και περιγράφεται αναλυτικά το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αυτές λειτουργούν. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ελληνική νομοθεσία που διέπει το καθεστώς των υπεράκτιων εταιρειών. Αναφορά γίνεται και στους σκοπούς που εξυπηρετεί η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, παραθέτοντας υφιστάμενα παραδείγματα ελεγκτικών υπηρεσιών. Τέλος, παρουσιάζονται τα διεθνή νομοθετικά πλαίσια καθώς και οι δέσμες ενεργειών τους προς την πάταξη της φοροδιαφυγής από υπεράκτιες εταιρείες.

SUMMARY

The aim of this dissertation is to provide a comprehensive presentation of the offshore companies and money laundering phenomenon that takes place with a particular emphasis on the Greek economy. Having as a starting point the historical overview, a conceptual approach of the topic is initially presented, followed by the description of the main features, selection criteria and types of the offshore companies. The legal and institutional frameworks, under which these companies operate, are explicitly analyzed. Particular emphasis is given in the Greek legislation governing the offshore companies. The “money laundering” phenomenon is also discussed with emphasis in its origins and aiming to its elimination through international legislation and cooperation, listing accordingly examples of audit bodies’ cases. Finally, the international legal framework and the relevant scripting to combat tax evasion by offshore companies are also presented.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ	8
1.1. Εννοιολογικός Προσδιορισμός και Ιστορική Αναδρομή.....	8
1.2 Φορολογικοί παράδεισοι	9
1.3 Κριτήρια επιλογής υπεράκτιων εταιρειών	12
1.4 Κριτήρια ίδρυσης υπεράκτιων εταιρειών.....	13
1.5 Ιδιότητες των υπεράκτιων εταιρειών	13
1.6 Κυριότερες Χρήσεις των Υπεράκτιων Εταιρειών	14
1.7 Χαρακτηριστικά των υπεράκτιων εταιρειών	15
1.8 Βασικές Μορφές υπεράκτιων εταιρειών.....	16
□ Εταιρίες Χαρτοφυλακίου (holding)	16
□ Εταιρίες Παροχής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (Finance companies)	16
□ Εταιρείες Αδειών- Δικαιωμάτων (Licensing Companies)	17
□ Εμπορικές εταιρείες (Trading Companies).....	17
□ Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών	18
(Administration Companies).....	18
□ Ναυτιλιακές Εταιρείες (Shipping Companies)	18
□ Εμπιστεύματα (Trusts).....	19
□ Εταιρείες Επενδύσεων (Investment Companies).....	19
□ Τραπεζικές Εταιρείες (Banking Companies)	20
□ Εταιρείες Αντιπροσώπησης (Nominee companies).....	20
□ Εταιρείες Ασφαλίσεων (Insurance Companies)	21
□ Εταιρείες Διαχείρισης Ακινήτων (Property Companies)	21
□ Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης (Licensing Companies).....	22
1.9. Αιτίες φοροδιαφυγής.....	22
Η Φοροδιαφυγή	22
Η Φοροκλοπή	23
Η Μετακύλιση του φόρου	23
Η Φοροαποφυγή.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΓΙΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	23
2.1 Οι Εξωχώριες εταιρίες στην Ελλάδα.....	23
2.2. Φορολογία offshore εταιριών στην Ελλάδα	24
2.3 Η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα	27
2.4. Νόμος 2238/1994	29
2.5 Ανακεφαλαίωση. Διαφορές με τον Ν. 4110/13	33
2.5 Οι Υπεράκτιες εταιρίες στην Ελληνική πραγματικότητα	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ	38
3.1. Υπεράκτιες Κύπρου-Σύντομη παρουσίαση	38
3.2 Φορολογικό Σύστημα της Κύπρου 2014.....	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	43
4. 1. Ξέπλυμα χρήματος.....	43
4.2. Το παράδειγμα της Crazy Eddie’s Electronics.....	44
4.3. Η Κύπρος και το Ξέπλυμα Παράνομων Εσόδων.....	44
4.4. Παραδείγματα «βρώμικων συναλλαγών», όπως διαπιστώθηκαν από ελέγχους του Σ.Δ.Ο.Ε.....	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΔΙΕΘΝΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	54
5.1 Αντιμετώπιση των φορολογικών παραδείσων από τους Διεθνείς Οικονομικούς Οργανισμούς.....	54
5.2 Αντιμετώπιση των φορολογικών παραδείσων από τον ΟΟΣΑ.....	55
5.3 Αντιμετώπιση των υπεράκτιων εταιριών από τις ΗΠΑ.....	57
5.4 Το παράδειγμα της RIGGS BANK.....	57
5.5 Το παράδειγμα της LLOYD'S BANK	57
5.6 Αντιμετώπιση των υπεράκτιων εταιριών από την Ε.Ε.	58
5.7 Αντιμετώπιση των υπεράκτιων εταιριών από την Ελληνική νομοθεσία.....	58
5.7.1 Νομολογία του Αρείου Πάγου	59
5.7.2. Νόμος 3691/5.8.2008. Εποπτικές αρχές και υπόχρεα πρόσωπα .	60
5.7.3 Ν. 4172/2013 Διατάξεις για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΕΠΙΛΟΓΟΣ	62
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	64
Αντωνόπουλος Δ – Κατούδης Η. 2004 «Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών προσώπων» Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.	64

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αυτή που αποτελεί την μεταπτυχιακή διατριβή της υπογράφουσας στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΑΠΚΥ) για το πρόγραμμα MBA, έχει σαν στόχο να παρουσιάσει με συνοπτικό και συγκροτημένο τρόπο το θέμα της δραστηριοποίησης των υπεράκτιων ή εξωχώριων εταιρειών στην Ελλάδα και να καταγράψει τις προσπάθειες της φορολογικής Διοίκησης για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής που αποτελούν κύριους εγγενείς στόχους των εταιρειών αυτών από την ίδρυσή τους.

Το θέμα των υπεράκτιων εταιρειών είναι ένα τεράστιο θέμα με δραστικές προεκτάσεις σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής και της επιχειρηματικής δραστηριότητας παγκοσμίως. Παρόλο που με την πρώτη ματιά αναλύεται κυρίως η επιχειρηματικό – οικονομική του διάσταση και αυτή βέβαια είναι η κυριότερη, έχει προεκτάσεις σε υψηλά νομικά επίπεδα, σε κοινωνικές δομές και σε διακρατικά και διεθνή επιχειρηματικά και κρατικά συμφέροντα με τέτοιο δυναμικό που μπορεί σε σύντομο χρονικό διάστημα επιπέδου λίγων δεκαετιών να επηρεάσει την ανάπτυξη κρατών, πολυεθνικών επιχειρήσεων και γενικότερα του πολιτικοοικονομικού ιστού κρατικών οντοτήτων.

Το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των επιχειρήσεων προκειμένου να επιβιώσουν και να αντιμετωπίσουν τις σαρωτικές αλλαγές της παγκοσμιοποίησης, σε όλες τις οικονομικά αναπτυγμένες κοινωνίες τα τελευταία χρόνια, τις αναγκάζει να εισάγουν μορφές οργανωτικής δομής που θα τις ισχυροποιήσουν οικονομικά.

Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, η φιλελευθεροποίηση των αγορών και η ανάπτυξη των σύγχρονων τεχνολογιών τις τελευταίες τρεις δεκαετίες συνέβαλλαν στην θεαματική άνευ προηγουμένου άνοδο του εμπορίου τόσο των αγαθών όσο και των υπηρεσιών σε παγκόσμιο επίπεδο. Το νομικό πλαίσιο των υπεράκτιων εταιρειών παντρεύει την ανάγκη των επιχειρήσεων να εξαπλωθούν σε νέες αγορές ανά την υφήλιο εκμεταλλευόμενες καθεστώτα ευνοϊκής φορολόγησης που εγκαθιδρύουν πολιτείες ή μεμονωμένα κράτη στην επικράτειά τους, ακριβώς για να προσελκύσουν επιχειρήσεις να εγκατασταθούν σε αυτά, προσδοκώντας ανάπτυξη και παράλληλα οφέλη όπως άνοδο του βιοτικού επιπέδου των πολιτών τους υπό την μορφή της μείωσης της ανεργίας από την δραστηριοποίηση των νέων επιχειρήσεων, την ανάπτυξη τεχνολογίας, τουρισμού, εσόδων από την μικρή αλλά από πολλές επιχειρήσεις φορολογία κ.α.

Η εργασία αυτή διαρθρώνεται στα παρακάτω κύρια μέρη :

Κεφάλαιο Α: **Οι Υπεράκτιες Εταιρείες.**

Περιλαμβάνει τον ορισμό, τα κριτήρια επιλογής και ίδρυσης, τα κυριότερα είδη και ιδιότητες, τους λόγους δημιουργίας καθώς επίσης και τις κυριότερες χρήσεις, τα χαρακτηριστικά, τις βασικές μορφές, τις χώρες υποδοχής τους και τις αιτίες φοροδιαφυγής.

Κεφάλαιο Β: Το φορολογικό καθεστώς για Υπεράκτιες Εταιρείες στην Ελλάδα.

Περιλαμβάνει περιεκτική ανάλυση του φορολογικού πλαισίου που διέπει την φορολόγηση των Υπεράκτιων Εταιρειών στην χώρα μας με παράθεση των σχετικών νόμων που είναι σε ισχύ, τις διαφορές που επέφερε ο Ν. 4110/13 στο ισχύον φορολογικό καθεστώς, τον ρόλο αυτών των εταιριών στην Ελληνική πραγματικότητα.

Κεφάλαιο Γ: Η Κύπρος και οι Υπεράκτιες Εταιρίες.

Στο κεφάλαιο αυτό επιχειρείται μια συνοπτική παρουσίαση του φαινομένου της ανάπτυξης των υπεράκτιων εταιριών με έδρα την Κύπρο οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, με σκοπό την κατανόηση των ευχερειών που παρέχονται από τα κράτη υποδοχής. Η κατανόηση αυτή είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την χάραξη στρατηγικής από την πλευρά της φορολογικής Διοίκησης σε εθνικό επίπεδο .

Κεφάλαιο Δ: Η νομιμοποίηση παράνομων εσόδων.

Περιλαμβάνει περιεκτική ανάλυση της έννοιας «ξέπλυμα χρήματος», τα στάδια του ξεπλύματος, την παρουσίαση του ρόλου των υπεράκτιων εταιριών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και έχουν έδρα στην Κύπρο, καθώς και την παρουσίαση αναλυτικών παραδειγμάτων «βρώμικων συναλλαγών», όπως διαπιστώθηκαν από πραγματικούς ελέγχους του Σ.Δ.Ο.Ε...

Κεφάλαιο Ε: Διεθνή νομοθετικά πλαίσια για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης των παράνομων εσόδων

Παρουσιάζεται συνοπτικά η προσπάθεια της διεθνούς οικονομικής κοινότητας για συνεργασία στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες των υπεράκτιων εταιριών καθώς και τα νομοθετικά πλαίσια της κάθε κοινότητας, (Ο.Ο.Σ.Α., Ε.Ε., Η.Π.Α. Ελληνικού κράτους), για την αντιμετώπιση των «φορολογικών παραδείσων

Κεφάλαιο ΣΤ: Συμπεράσματα και προτάσεις

Τέλος παρουσιάζονται στο κεφάλαιο αυτό τα κυριότερα συμπεράσματα και προτάσεις για αξιολόγηση και πιθανή εφαρμογή που θα οδηγούσαν ενδεχομένως σε δικαιότερη φορολόγηση των υπεράκτιων εταιριών χωρίς όμως να θίγουν την επιχειρηματική δράση του σημαντικού αυτού αναπτυξιακού οικονομικού εργαλείου.

Τελειώνοντας, επιθυμώ να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον Καθηγητή κ. Αστερίου Δημήτριο, για την εποικοδομητική καθοδήγηση και την πολύτιμη βοήθεια του, χωρίς την οποία θα ήταν αδύνατη η εκπόνηση της διπλωματικής αυτής εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

1.1. Εννοιολογικός Προσδιορισμός και Ιστορική Αναδρομή

Υπεράκτια εταιρία (αγγλικά: offshore company), ονομάζεται η οικονομική οντότητα που θεωρείται πως δημιουργήθηκε εκτός των ορίων συγκεκριμένης επικράτειας αναφοράς, για ένα συγκεκριμένο σκοπό, συνήθως βραχυπρόθεσμο και δε διαπνέεται από την γενικά παραδεκτή αρχή του συνεχούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας .

Οι Υπεράκτιες εταιρίες επινοήθηκαν αρχικά από Βρετανούς και γενικά Αγγλοσάξονες, οι οποίοι θέλοντας να κρύψουν τα χρήματά τους τα τοποθετούσαν για σιγουριά, σε χώρες έξω από τις ακτές τους, αφού το Ηνωμένο Βασίλειο είναι νησί, κυρίως σε Βρετανικές αποικίες.

Η offshore εταιρία είναι νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι εγκατεστημένο σε μια χώρα που από διάφορες διεθνείς συνθήκες έχει χαρακτηριστεί ως αφορολόγητη. (Μάντζαρης, 2011)

Στην Ελληνική νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 1 περ. στ' του Ν. 2238/1994, «**ως εξωχώρια εταιρία** εννοείται η εταιρία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση τη νομοθεσία της, δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης».

Στην Ελληνική γλώσσα χρησιμοποιούνται και οι όροι εξωχώριες ή υπερπόντιες εταιρίες. Σύμφωνα με τον Παμπούκη (2001), ο πλέον δόκιμος όρος είναι υπερόριες εταιρίες.

Ο όρος offshore αν και έγινε γνωστός την δεκαετία 1970-1980, εμφανίστηκε σε έγγραφο της Αγγλικής εταιρίας Ανατολικών Ινδιών του 1761. Από το 2000 οι Κινέζοι έμποροι, προκειμένου να αποφύγουν την σκληρή φορολογία, μετέφεραν και επένδυσαν τα χρήματά τους σε μακρινές επαρχίες της Κίνας. Πολλοί υποστηρίζουν ότι από τότε γεννήθηκε η offshore βιομηχανία, η φοροδιαφυγή και το ξέπλυμα χρήματος.

Στις ΗΠΑ την εποχή του περιορισμού του τζόγου και της ποτοαπαγόρευσης, όταν η Ιταλική «μαφία» είχε αναλάβει την διακίνηση του παραγόμενου αλκοόλ, δημιουργήθηκε η ανάγκη εταιριών με διάφορες μορφές εμπορικών δραστηριοτήτων για την τοποθέτηση κεφαλαίων που πήγαζαν από παράνομες δραστηριότητες.

Από την δεκαετία του 1960 εμφανίστηκαν υπεράκτιες εταιρίες στα νησιά της Καραϊβικής, λόγω της γεωπολιτικής τους θέσης και της έλλειψης βασικών υποδομών που με νομοθετικές ρυθμίσεις δημιούργησαν ευνοϊκά πλαίσια σε αλλοδαπούς επιχειρηματίες, λειτουργώντας ως «φορολογικοί παράδεισοι».

Οι εταιρίες αυτές γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και στη συνέχεια με την δημιουργία πολυεθνικών επιχειρήσεων. Οι εταιρίες αυτές ιδρύονται σε χώρες της αλλοδαπής, προκειμένου ο ιδιοκτήτης ή ο δικαιούχος να πετύχει το μικρότερο δυνατό κόστος φορολόγησης των κερδών των διεθνών δραστηριοτήτων του και έχουν συνήθως την μορφή της Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης.

Ο όρος offshore ερμηνεύεται αρνητικά, συνυφασμένος με απώλεια φόρων και θέσεων εργασίας από την μεταφορά των κεφαλαίων σε χώρες με χαμηλό εργατικό κόστος.

Έχει αναπτυχθεί η άποψη ότι οι υπεράκτιες εταιρίες συχνά δημιουργούνται για να ξεπλύνουν βρώμικο χρήμα που προέρχεται από παράνομες δραστηριότητες, όπως π.χ. λαθρεμπόριο όπλων, ναρκωτικών, φοροκλοπή κ.λπ., που πράγματι δεν μπορεί αυτό να το αποκλείσει κανείς, χωρίς όμως οι λόγοι αυτοί να είναι ο κανόνας.

Ο κύριος σκοπός της ίδρυσής τους είναι η φοροαποφυγή, η χαμηλότερη φορολόγηση των κερδών από τις διεθνείς δραστηριότητες, και την απαλλαγή της φορολογίας από την χώρα της μόνιμης διαμονής τους και στην πραγματικότητα η ίδρυση μιας τέτοιας εταιρείας δεν είναι παράνομη, αφού όλες οι πολυεθνικές εταιρίες έχουν δημιουργήσει offshore, σε χώρες με ηπιότερο φορολογικό καθεστώς, για πιο ευνοϊκή φορολόγηση των κερδών τους.

1.2 Φορολογικοί παράδεισοι

Όπως προαναφέρθηκε συνήθως ο όρος offshore αναφέρεται με σκοπό να χαρακτηρισθούν οι επιχειρήσεις που ιδρύθηκαν αρχικά σε μικρά κράτη, όπως τα νησιά της Καραϊβικής, τα οποία επέλεξαν να υποκαταστήσουν ήδη από την δεκαετία του 1960, την έλλειψη των βασικών τους υποδομών, με κανονιστικά πλαίσια και νομοθετικές ρυθμίσεις δημιουργώντας ευνοϊκό περιβάλλον (κόστος εργασίας, νομικοί κανόνες, φορολογία), για τις επιχειρηματικές διευκολύνσεις αλλοδαπών επιχειρηματιών, προσελκύοντάς τους για την «τυπική» ίδρυση των δραστηριοτήτων τους, λειτουργώντας ως «φορολογικοί παράδεισοι».

Όπως είναι φυσικό έχουν αναπτυχθεί κέντρα υποδοχής off-shore εταιριών όχι μόνο σε νησιά, αλλά και σε άλλες πρώην φτωχές χώρες όπως η Ελβετία, η Ιρλανδία ή η πολιτεία Delaware των ΗΠΑ, όπου οι επιχειρήσεις μετέφεραν την έδρα τους, την δραστηριότητά τους ή μέρος των Κεφαλαίων τους, ή ίδρυσαν εταιρίες ειδικού σκοπού, είτε ως θυγατρικές ή εταιρίες ενός ομίλου ή ακόμη άλλες συγγενείς επιχειρήσεις.

Τα κράτη αυτά προκειμένου να προστατευτούν από το ειδικό φορολογικό καθεστώς που παρέχουν, το οποίο στο παγκόσμιο οικονομικό γίγνεσθαι αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, συνήθως αρνούνται να δώσουν πληροφορίες στους Διεθνείς Οργανισμούς ή σε κράτη που προσπαθούν να περιορίσουν ή να ελέγξουν την φοροδιαφυγή στην επικράτειά τους.

Σύμφωνα με τον Ο.Ο.Σ.Α., οι «φορολογικοί παράδεισοι», είναι τα κράτη που δεν συνεργάζονται επαρκώς στο διεθνές φορολογικό πεδίο.

Στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι χώρες που λειτουργούν ως «φορολογικοί παράδεισοι» είναι το Λουξεμβούργο και η Ιρλανδία, ενώ εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται το Λιχτενστάιν, που με τα 157 τετρ. χιλ. της έκτασής του, ονομάζεται «χρηματοκιβώτιο της Ευρώπης».

Με ιδιαίτερο φορολογικό καθεστώς εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης λειτουργούν αρκετές περιοχές μελών, όπως η Πορτογαλική Μαδέρα, τα νησιά του καναλιού της Μάγχης και το Γιβραλτάρ, το οποίο έχει εξαιρεθεί από τον ΦΠΑ.

Στη Δημοκρατία του Παναμά, που είναι το μεγαλύτερο οικονομικό κέντρο της Λατινικής Αμερικής, η φοροδιαφυγή δεν θεωρείται έγκλημα και δεν υπάρχει κανένας φόρος, τα δικαστήρια της χώρας δεν εκδίδουν διαταγή για παροχή στοιχείων, οι Τράπεζες, προσπαθώντας να αποφύγουν τις αυστηρές ποινικές ρήτρες που επιβάλλει η νομοθεσία της χώρας για το ξέπλυμα χρήματος, απαιτούν να γίνει μια προσωπική εμφάνιση του καταθέτη κατά το άνοιγμα του Τραπεζικού του λογαριασμού. Δεν έχει συνάψει κανενός είδους συνθήκη με κανένα κράτος και που με τον τοπικό του νόμο 32/1927, τα χρήματα που προέρχονται από φοροδιαφυγή που πραγματοποιήθηκε σε άλλη χώρα, δεν αποτελούν προϊόντα εγκλήματος. Η μοναδική φορολογική υποχρέωση σε μια υπεράκτια που έχει έδρα στο έδαφος της είναι ένα πάγιο ετήσιο ποσό Κυβερνητικού φόρου, ύψους 250 δολαρίων, αφού δεν φορολογεί εισοδήματα που προέρχονται από πηγές εκτός χώρας. (Μελάς, 2010)

Ιστορικά, στα τέλη της δεκαετίας του 1980, υπήρξε η απόλυτη φιλευθεροποίηση των κινήσεων του κεφαλαίου, μακριά από οποιονδήποτε εθνικό ή διεθνή, έλεγχο. Η επανάσταση της τεχνολογίας όμως στις επικοινωνίες, επιτάχυνε την επέκταση των οικονομικών μεταβολών και ανάγκασε τους φορολογικούς παραδείσους να γίνουν περισσότερο αξιόπιστοι (de Brie, 2002)

Κάθε δικαιοδοσία έχει ορισμένα χαρακτηριστικά «φορολογικού παραδείσου». Άλλες προσφέρουν πλήρη φορολογική απαλλαγή και άλλες μειωμένη. Άλλες προσφέρουν φορολογική απαλλαγή σε ορισμένες μόνο δραστηριότητες και δίνουν πλεονεκτήματα σε επιχειρηματίες για να τις χρησιμοποιούν στον διεθνή φορολογικό σχεδιασμό, με τελικό στόχο την αποφυγή ή την μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων. (Δουβής, 2003)

Οποιαδήποτε παραβατική δραστηριότητα αν τελικά συμβεί, πραγματοποιείται στις χώρες που οι offshore δραστηριοποιούνται οικονομικά και ποτέ στην έδρα των εταιρειών αυτών.

Είναι ενδεικτικό ότι σύμφωνα με μία έρευνα του Πανεπιστημίου του Harvard, 1998 που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «The Guardian», πάνω από 6 τρισεκατομμύρια δολάρια Η.Π.Α., ήταν επενδυμένα σε εξωχώρια οικονομικά κέντρα. (Μάντζαρης, 2011).

Το 1998 ο Ο.Ο.Σ.Α., κάτω από την πίεση των κρατών με αυξημένους φορολογικούς συντελεστές, με πρωτοβουλία του επιτρόπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Mario Monte, συνέταξε έκθεση με τίτλο «Επιβλαβής Φορολογικός Ανταγωνισμός – Ένα Παγκόσμιο Αναδυόμενο Φαινόμενο», η οποία συνέβαλε στην ανάπτυξη ενός κώδικα επιχειρηματικής και φορολογικής δεοντολογίας και διέκρινε τα υπεράκτια κέντρα σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με τις νομικές και φορολογικές τους υποδομές, τα επίπεδα οικονομικής συνεργασίας και τις δυνατότητες καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος.

Στην πρώτη λίστα τοποθέτησε πλούσιες χώρες όπως το Hong-Kong, το Λουξεμβούργο, τη Σιγκαπούρη και την Ελβετία.

Στη δεύτερη λίστα τοποθέτησε την Ανδόρα, το Μπαχρέιν, τα νησιά Μπάρμαντος, τις Βερμούδες, το Γιβραλτάρ, τη Μαλαισία, το Μονακό, τη Μάλτα και το Μακάο.

Στην Τρίτη «μαύρη λίστα», τοποθετήθηκαν είκοσι πέντε υπεράκτια κέντρα που είχαν χαμηλότερο επίπεδο νομοθεσίας και συνεργασίας. (Neal, 2001)

Σύμφωνα με το έγγραφο του Ο.Ο.Σ.Α., αυτά τα υπεράκτια κέντρα είναι:

- Ανγκουίλα εξαρτώμενο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου
- Αρούμπα ανήκει στην Ολλανδία
- Μπαχάμες
- Μπελίζ
- Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι
- Νήσοι Κουκ
- Δομινικανική Κοινοπολιτεία
- Γρενάδα
- Γκέρνσεϊ
- Λιβερία
- Λιχνεστάιν
- Μαλβίδες
- Νήσοι Μάρσαλ
- Μονσεράτ εξαρτώμενο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου
- Ολλανδικές Αντίλλες
- Παναμάς
- Σαμόα
- Σειχέλες
- Αγ. Λουκία
- Ομοσπονδία του Αγ. Χριστοφόρου
- Αγ. Βικέντιος
- Τόγκα
- Τουρκς και Κάικος εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Παρθένα νησιά των Η.Π.Α.
- Δημοκρατία του Βανουάτου

(ΥΠΟΙΚ. ΠΟΛ. 1041/05.03.2003)

Παραθέτουμε τον Χάρτη των Υπεράκτιων Εταιριών, όπως έχει καταχωρηθεί στο διαδίκτυο.

Η υπεράκτια εταιρία, διαφέρει σε δύο κυρίως σημεία από άλλες αλλοδαπές (on shore) εταιρίες.

1. Πρόκειται για την εξ ορισμού διάσταση μεταξύ του τόπου όπου ιδρύεται αλλά και του τόπου που λειτουργεί καθώς και
2. στην επιλογή δικαίου του κράτους ιδρύσεως που μπορεί να χαρακτηρίζεται ως φορολογικός παράδεισος. (Λεοντάρης 2004).

1.3 Κριτήρια επιλογής υπεράκτιων εταιρειών

Η επιλογή της ίδρυσης μίας υπεράκτιας εταιρείας είναι δύσκολη και απαιτητική διαδικασία, γιατί η επιλογή εξαρτάται από τους σκοπούς και τις ανάγκες του ιδιοκτήτη-ιδρυτή επιχειρηματία και τα κριτήρια είναι διαφορετικά σε κάθε περίπτωση.

Τα σημαντικότερα κριτήρια επιλογής, είναι τα ακόλουθα:

1. Πολιτική και οικονομική σταθερότητα της χώρας της δικαιοδοσίας, επειδή ο επιχειρηματίας θέλει να έχει την δυνατότητα του μακροχρόνιου σχεδιασμού της εταιρίας του, χωρίς τον φόβο της ανατροπής και της οικονομικής του καταστροφής.

2. Ευέλικτη νομοθεσία που παρέχει φορολογικές και άλλες διευκολύνσεις, προβλέποντας απλοποιημένες διαδικασίες ίδρυσης μιας υπεράκτιας εταιρίας, ακόμη και σε μία μέρα, χωρίς την ανάμειξη δικηγόρου, συμβολαιογράφου ή δημοσίων αρχών, δίνοντας τη δυνατότητα σύστασής της ακόμα και με έναν μέτοχο, με φορολογικά κίνητρα διευκολύνσεις και παροχές στον φόρο που επιβάλλεται κατά τη διανομή των μερισμάτων στους μετόχους, στον φόρο που επιβάλλεται στα κέρδη από διάθεση περιουσιακών στοιχείων της, στον φόρο που επιβάλλεται κατά την μεταβίβαση μετοχών της εταιρείας, στον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου και άλλες, όπως είναι η αποφυγή του πόθεν έσχες στην νομιμοποίηση των εσόδων, στην αγορά των περιουσιακών στοιχείων, στην απαλλαγή από τους φόρους δωρεάς, κληρονομίας, γονικής παροχής και μεταβίβασης ακινήτου κ.λπ.

3. Οι συμβάσεις αποφυγής διπλής Φορολογίας, επειδή οι επιχειρηματίες που ιδρύουν υπεράκτιες σε «φορολογικούς παραδείσους» θέλουν να έχουν την δυνατότητα του φορολογικού προγραμματισμού, σχετικά με την εξαγωγή και τον επαναπατρισμό κεφαλαίων, με μικρή ή με μηδενική φορολογική επιβάρυνση. Οι χώρες με μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές δεν έχουν συνάψει διμερείς συμβάσεις, σε αντίθεση με τις 31 χώρες της «γκρίζας ζώνης», οι οποίες έχουν χαμηλή αλλά όχι ανύπαρκτη φορολογία και οι οποίες έχουν υπογράψει διακρατικές συμβάσεις.

4. Η ανωνυμία του μετόχου, επειδή οι ιδρυτές των υπεράκτιων εταιριών επιθυμούν το κράτος και τη διατήρηση της ανωνυμίας τους, ενώ στην

Ελλάδα είναι υποχρεωτική στις αρμόδιες αρχές, η ταυτότητα των πραγματικών μετόχων.

1.4 Κριτήρια ίδρυσης υπεράκτιων εταιρειών

Οι υπεράκτιες εταιρίες πρέπει να:

1. Να ιδρύονται σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς των υπεράκτιων εταιριών,
2. Να έχουν την καταστατική τους έδρα σε μία από τις χώρες που θεωρούνται «φορολογικοί παραδείσοι»,
3. Να δραστηριοποιούνται εκτός του φορολογικού καταφυγίου που έχουν εγκατασταθεί και
4. Όλα τους τα έσοδα πρέπει να προέρχονται αποκλειστικά από τις δραστηριότητες σε χώρες του εξωτερικού.

1.5 Ιδιότητες των υπεράκτιων εταιρειών

- Η αποφυγή της υψηλής φορολόγησης που υπάρχει σε διάφορες χώρες, με την μορφή της άμεσης φορολογίας ή με την έμμεση μορφή, π.χ. το «πόθεν έσχες»,
- Η ευχέρεια σύστασης, από γραφειοκρατικής πλευράς και νομικής μορφής ευελιξίας, σε σύντομο χρονικό διάστημα με χαμηλό κόστος και ελάχιστο κεφάλαιο.
- Η ανωνυμία των πραγματικών ιδιοκτητών της εταιρίας.
- Η σύσταση είναι δυνατή ακόμη και με έναν μέτοχο.
- Οι χαμηλοί συντελεστές φορολόγησης στις χώρες υποδοχής.
- Η αποφυγή φορολογίας τόκων καταθέσεων και μερισμάτων.
- Η αποφυγή της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.
- Τα κέρδη της offshore εταιρίας, που είναι μέτοχος μιας μεγάλης επιχείρησης που βρίσκεται στην Ελλάδα, δεν φορολογούνται από το Ελληνικό κράτος, όπου έχει την έδρα της η επιχείρηση.
- Η δυνατότητα μεταφοράς πλεονασμάτων και κερδών από τις χώρες με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές σε χώρες με χαμηλή ή ανύπαρκτη φορολογία.
- Ευνοϊκή φορολογία στη ναυτιλία
- Η απουσία επιτήρησης από πλευράς κρατικού μηχανισμού και ελεγκτικών αρχών.
- Το Τραπεζικό απόρρητο και προστασία από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς.
- Ο μειωμένος ή και ανύπαρκτος έλεγχος στην προέλευση και στην διακίνηση των κεφαλαίων. Ο ιδιοκτήτης της εταιρίας διατηρεί την ανωνυμία του και καμιά διοικητική αρχή δεν μπορεί να τον εντοπίσει, καθώς φαίνεται μόνο ο διαχειριστής που λειτουργεί αντ' αυτού.

- Ο ιδιοκτήτης μιας offshore εταιρίας μπορεί να εισπράττει μερίσματα από μια άλλη εταιρία, στην οποία ως μέτοχος εμφανίζεται η offshore εταιρία. Αυτά τα μερίσματα δεν επιβαρύνουν το εισόδημά του, αφού δεν φαίνονται και δεν φορολογούνται.
- Η παρέκκλιση από το κληρονομικό δίκαιο και ο καθορισμός της διαδοχής σύμφωνα με την επιθυμία του διαθέτη.
- Οι κληρονόμοι των ιδιοκτητών των offshore εταιριών, απαλλάσσονται από φόρους κληρονομιάς και από τα δικαστικά έξοδα, γιατί το μόνο αποδεικτικό ιδιοκτησίας μιας offshore εταιρίας είναι οι τίτλοι και όποιος τους έχει, γίνεται αυτόματα ιδιοκτήτης αυτής της εταιρίας.
- Η αποφυγή δέσμευσης της ατομικής περιουσίας του ιδιοκτήτη-ιδρυτή και η διασφάλιση των διεκδικήσεων των πιστωτών των συζύγων κ.λ.π.
- Σε περίπτωση αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, οι πιθανοί πιστωτές μπορούν να δεσμεύσουν μόνο το ποσοστό της εταιρίας που φαίνεται ο ιδιοκτήτης.
- Διάφορα άλλα διοικητικά-οικονομικά κίνητρα. (Παμπούκης Χ., Οι υπεράκτιες εταιρίες στο Ελληνικό Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο) και Πηγή 2: (Μάντζαρης Ιωάν., Σύγχρονο Management Επιχειρήσεων και Οργανισμών, σελ.85).

1.6 Κυριότερες Χρήσεις των Υπεράκτιων Εταιριών

- Διεθνές εμπόριο, ιδίως όταν ο ιδιοκτήτης δεν έχει μόνιμη κατοικία
- Προστασία των περιουσιακών στοιχείων
- Δεσμευμένη ασφάλιση
- Καταχώριση θαλαμηγών
- Φοροαποφυγή
- Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας
- Προγραμματισμός διαδοχής
- Απόρρητο (μη ποινικές ασχολίες)
- Παράνομες Χρήσεις
- Ιστορικά, στις δραστηριότητες των υπεράκτιων εταιριών περιλαμβάνονταν δραστηριότητες που ήταν ή έχουν γίνει παράνομες. Σε αυτές περιλαμβάνονται:
 - Η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
 - Η νομιμοποίηση εσόδων
 - Η Φοροδιαφυγή
 - Απάτες (περιλαμβανομένης της απάτης των επενδυτών)
 - Προστασία από τις τρέχουσες ή μελλοντικές απαιτήσεις πιστωτών (συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών αρχών και των συζύγων)

1.7 Χαρακτηριστικά των υπεράκτιων εταιρειών

- Τα θεμελιώδη έγγραφα για την ύπαρξη της υπεράκτιας εταιρίας είναι τα άρθρα του καταστατικού της, στα οποία παρουσιάζονται λεπτομερέστατα το είδος της συγκεκριμένης εταιρίας, οι στόχοι της, τα δικαιώματα των μετόχων, καθώς και το κεφάλαιό της
- Η δήλωση έναρξης λειτουργίας της με την εγγραφή της στην αρμόδια εφορία της χώρας υποδοχής, είναι η απόδειξη ύπαρξης της υπεράκτιας εταιρίας
- Η ύπαρξη γραφείου που θα αποτελεί την επίσημη διεύθυνση της επιχείρησης, που συνήθως είναι «B.O.» (BOX OFFICE), εταιρία γραμματοκιβωτίου.
- Ο μέτοχος ή οι μέτοχοι, είναι οι ιδιοκτήτες της εταιρείας, αλλά για διάφορους λόγους και βασικά για την ανωνυμία, ένας αντιπρόσωπος μπορεί να κατέχει μετοχές για λογαριασμό του δικαιούχου, και να ενεργεί αντ' αυτού
- Οι διευθυντές ή οι εκπρόσωποι των ιδιοκτητών διαχειρίζονται τις καθημερινές υποθέσεις της εταιρείας
- Υποχρεωτική είναι η ύπαρξη γραμματείας,
- Η εταιρία είναι υποχρεωμένη να τηρεί μητρώα των μελών, των Διευθυντών και στελεχών, των πρακτικών των συνεδριάσεων.
- Εκδίδει φορολογικά στοιχεία ως μεσολαβητής, επειδή κατά κανόνα οι υπεράκτιες εταιρίες διαμεσολαβούν σε τριγωνικές συναλλαγές, αφού τιμολογούν και αποστέλλουν σε άλλη χώρα, εμπορεύματα παραγωγής-κατασκευής, διαφορετικής χώρας.
- Η εταιρία είναι επίσης υποχρεωμένη να τηρεί λογιστικά βιβλία που καταγράφονται τα έξοδα κ.λ.π. Οι απαιτήσεις είναι ειδικές και διαφέρουν από χώρα σε χώρα.

Οι εκπρόσωποι των υπεράκτιων εταιριών είναι άτομα που διαχειρίζονται τις καθημερινές υποθέσεις και πρέπει να έχουν άδεια για να αναλαμβάνουν σε ορισμένο βαθμό ευθύνη για τις δραστηριότητες της εταιρίας. Σε πολλές δικαιοδοσίες για την εταιρία, είναι δυνατό να είναι Διευθυντές οι ίδιοι Διευθυντές των άλλων εταιριών. Πηγή: Ιωάννης Φωτόπουλος-Γεώργιος Φωτόπουλος, «Υπεράκτιες Εταιρίες», περιοδικό Λογιστής, Ιούλιος 2001, σελ. 1071).

Από το άρθρο «Η μετάλλαξη των offshore εταιριών σε εταιρίες αντιπροσώπευσης και εταιρίες Διεθνών δραστηριοτήτων» του καθηγητή του «Πανεπιστημίου Μακεδονίας» Θεοφάνη Καραγιώργου που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Φορολογική & Θρακική Προσέγγιση, Ιούλιος-Αύγουστος 2007), παραθέτουμε:

Έχει αποδειχθεί πως ο επίσημα διορισμένος Διευθυντής του Διοικητικού Συμβουλίου, ενεργεί απλώς ως φερέφωνο των άλλων και ακολουθεί πιστά τις οδηγίες τους. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, τα δικαστήρια κρίνουν ότι οι Διευθυντές που δίνουν εντολές, ελέγχουν στην πραγματικότητα την εταιρία και ότι οι επώνυμοι Διευθυντές, απλά δέχονται και εκτελούν τις αποφάσεις. Τηρούνται υποχρεωτικά νόμιμες εγγραφές στα μητρώα της εταιρίας οι οποίες

διαφοροποιούνται από χώρα σε χώρα, όπως και το επίπεδο πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες που παρέχονται στα αρχεία των πρακτικών των συνεδριάσεων των μελών, των Διευθυντών και στελεχών και τα αρχεία των εξόδων. Η τήρηση των πεπραγμένων σε λογιστικά βιβλία είναι υποχρεωτική.

1.8 Βασικές Μορφές υπεράκτιων εταιρειών

- **Εταιρίες Χαρτοφυλακίου (holding)**

Πολύ διαδεδομένη μέθοδος διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού είναι, οι offshore εταιρείες χαρτοφυλακίου, οι οποίες διαχειρίζονται επενδυτικά χαρτοφυλάκια ομίλων εταιρειών. Οι υπεράκτιες εταιρίες holding, είτε έχουν υποκαταστήματα που λειτουργούν σε τρίτες χώρες, είτε έχουν μετοχές θυγατρικών εταιριών που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες. Χρησιμοποιούνται κυρίως στις περιπτώσεις μεταβίβασης των τίτλων ενός ομίλου, που πραγματοποιείται με την έμμεση μεταβίβαση των τίτλων της εταιρείας holding, χωρίς φορολόγηση και χωρίς να γνωστοποιηθεί η ταυτότητα των φυσικών προσώπων που τους ανήκει ο όμιλος. Για παράδειγμα, στην περίπτωση πώλησης μιας θυγατρικής εταιρείας που βρίσκεται σε τρίτη χώρα, τα κέρδη από την πώληση δεν φορολογούνται και μπορούν να επαναπαριστούν.

- **Εταιρίες Παροχής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (Finance companies)**

Συνήθως οι εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που εγκαθίστανται σε χώρες με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, λειτουργούν ως εταιρείες παροχέτευσης δανείων σε ξένες συνήθως θυγατρικές εταιρείες. Η δραστηριοποίηση offshore εταιρείας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών δίνει την ευχέρεια της αποτελεσματικής μετακίνησης κερδών από την δανειολήπτρια θυγατρική εταιρεία, που υπάγεται σε φορολογικό καθεστώς χώρας με υψηλούς συντελεστές φορολόγησης στο καθεστώς της υπεράκτιας χώρας με την ευνοϊκή φορολόγηση, με αποτέλεσμα οι τόκοι και οι δόσεις αποπληρωμής του δανείου της δανειολήπτριας εταιρείας προς την υπεράκτια εταιρεία να μειώνουν σημαντικά το φορολογητέο εισόδημα της πρώτης στην χώρα που δραστηριοποιείται. Μειονέκτημα αποτελεί το γεγονός ότι οι χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι δανειολήπτριες εταιρείες συνήθως επιβάλλουν παρακράτηση φόρου επί των τόκων του δανείου. Έτσι τις περισσότερες φορές για να αποφευχθεί ή να μειωθεί η παρακράτηση φόρου επί των τόκων, οι εταιρείες εκμεταλλεύονται διακρατικές συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολόγησης και η κίνηση των απαραίτητων κεφαλαίων του δανείου πραγματοποιείται μέσω διαδικασιών κρατών, που διαθέτουν φορολογικά καθεστώτα και διακρατικές συμβάσεις που απαλλάσσουν ή μειώνουν την παρακράτηση φόρων. Ακόμη σημειώνεται ότι αρκετοί δημοφιλείς υπεράκτιοι προορισμοί πραγματοποιούν ελάχιστο ή και καθόλου έλεγχο όσον αφορά την

διατήρηση δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, σύμφωνα με την διεθνή πρακτική, γεγονός που παρέχει την δυνατότητα στις εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να διατηρούν το ύψος των ιδίων κεφαλαίων τους στο ελάχιστο. Οι εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είναι πολύ χρήσιμες, όταν μια χώρα έχει υψηλούς συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος και μερισμάτων, επειδή η δραστηριοποίηση σε αυτήν τη χώρα μιας εταιρείας που εμφανίζεται ως δανειολήπτρια (θυγατρική) μιας υπεράκτιας, της δίνει την δυνατότητα με την αποπληρωμή των τόκων να μειώνει όχι μόνο τα φορολογητέα κέρδη της αλλά και τα προς διανομή μερίσματα της.

- **Εταιρείες Αδειών- Δικαιωμάτων (Licensing Companies)**

Μια offshore εταιρεία αδειών μπορεί να χρησιμοποιείται από μια επιχείρηση ως μεσολαβούσα και να λειτουργεί ως χορηγός αδειών-δικαιωμάτων μιας ξένης θυγατρικής. Τα δικαιώματα που διαχειρίζεται και μπορεί να τα εκχωρεί στην δεύτερη η οποία μπορεί να είναι θυγατρική της, ή άλλη ξένη εταιρεία με συγκεκριμένη συμφωνία αντιπαροχής –αμοιβής της, είναι π.χ. το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας, τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, συγγραφικά δικαιώματα, σήματα, εικόνες, ήχος, επιστημονικές πληροφορίες κ.α., τα οποία παρουσιάζονται συνήθως ότι παρέχονται μέσω συμφωνιών ως χρήση ενοικίασης, δηλαδή λογιστικά σαν έξοδο που μειώνει τα κέρδη των επιχειρήσεων. Με την μείωση της φορολογίας και την μεταφορά των κερδών, η υπεράκτια εταιρεία συγκεντρώνει τα κεφάλαια στην χώρα με το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς και τα προωθεί σε νέες επενδύσεις. Εάν, ακόμη και στις περιπτώσεις που υπήρχαν συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας, η μητρική εταιρία πουλούσε απευθείας στον χρήστη τα δικαιώματα, θα ήταν υποχρεωμένη να δηλώσει την πραγματική αξία πώλησης του δικαιώματος, ενώ με την μεταφορά των δικαιωμάτων από την μητρική χώρα σε υπεράκτια δικαιοδοσία, δια της μεσολαβούσας εταιρίας, η οποία παρακρατάει μια αμοιβή ως προμήθεια, τα κέρδη μεταφέρονται ασφαλή στην υπεράκτια εταιρία.

- **Εμπορικές εταιρείες (Trading Companies)**

Οι εταιρείες αυτές πραγματοποιούν συνήθως διεθνές εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο. Η offshore εταιρεία αποτελεί το όχημα της αποτελεσματικής μεταφοράς των κερδών από τις χώρες με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές σε μια χώρα με χαμηλούς αντίστοιχους. Οι συναλλαγές διαμορφώνουν το σχήμα που αποκαλείται τριγωνικό εμπόριο. Περιληπτικά, μια εμπορική εταιρεία που πραγματοποιεί διεθνές εμπόριο (εξαγωγές – εισαγωγές), ιδρύει μια offshore εταιρεία, που λειτουργεί ως μεσάζων μεταξύ πωλητή και αγοραστή. Στην περίπτωση που η ιδρύτρια εταιρεία πραγματοποιεί εισαγωγή, ο προμηθευτής στέλνει τα εμπορεύματα απευθείας στην ιδρύτρια ενώ το τιμολόγιο εκδίδεται στο όνομα της offshore εταιρείας, η οποία ακολούθως τιμολογεί την ιδρύτρια εταιρεία με τιμή πολύ

μεγαλύτερη (υπερτιμολόγηση). Στην περίπτωση που η μητρική επιχείρηση διενεργεί εξαγωγή, τα εμπορεύματα στέλνονται απ' ευθείας στον αγοραστή, ενώ η μητρική τιμολογεί την offshore σε τιμή χαμηλότερη και η τελευταία τιμολογεί τον αγοραστή. Είναι φανερό ότι έτσι η μητρική επιχείρηση αφ' ενός μειώνει τα κέρδη που εμφανίζει και αφ' ετέρου συγκεντρώνει κεφάλαιο υπέρ της offshore εταιρείας.

- **Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών**

(Administration Companies)

Η διαχείριση και ο έλεγχος ενός ομίλου επιχειρήσεων είναι δυνατόν να επιλεγεί από τους μετόχους του, να διεξάγεται μέσω μιας offshore εταιρείας που παρέχει τις απαραίτητες υπηρεσίες διοίκησης και διαχείρισης, εκμεταλλεζόμενη όχι μόνο το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς μιας χώρας αλλά και σοβαρές συνέργειες από την αποτελεσματικότερη διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων και πιθανόν ευνοϊκότερη εργατική νομοθεσία. Εκτός από τα εμπορικά πλεονεκτήματα με τη συγκέντρωση όλων των διοικητικών – διαχειριστικών λειτουργιών σε μία ενιαία οντότητα, προκύπτουν και στρατηγικά οφέλη σε σχέση με τον έλεγχο των κινδύνων και τον αποτελεσματικότερο έλεγχο των υπό διαχείριση κεφαλαίων. Η ίδρυση κεντρικών γραφείων διοίκησης σε μια offshore χώρα, εξακολουθεί βέβαια πρώτιστα από φορολογική άποψη, να αποτελεί μια τεχνική μεταφοράς κερδών όπου οι δραστηριότητες διοίκησης – διαχείρισης ενός ομίλου εταιριών αναλαμβάνονται από την υπεράκτια εταιρεία παροχής διοικητικών υπηρεσιών, η οποία αμείβεται συνήθως με ποσοστό επί των κερδών του ομίλου. Η υπεράκτια εταιρεία για τα κέρδη (αμοιβές) της δεν φορολογείται ή φορολογείται με πολύ χαμηλό συντελεστή. Την πρακτική αυτή ακολουθούν πολλοί πολυεθνικοί όμιλοι που εγκαθιστούν την τεχνική και οικονομική τους διοίκηση σε χώρες με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, μεγάλη επάρκεια επιστημονικού και εργατικού δυναμικού αλλά χαμηλό εργατικό κόστος.

- **Ναυτιλιακές Εταιρείες (Shipping Companies)**

Είναι ιστορικά η παλαιότερη και συνηθέστερη μορφή υπεράκτιων εταιριών που αναπτύχθηκαν χάρις στο γεγονός ότι πολύ νωρίς μεγάλος αριθμός χωρών, όπως η Λιβερία και ο Παναμάς είχαν θεσπίσει ευνοϊκές νομοθετικές διατάξεις για δημιουργία τέτοιων εταιριών, με αντικείμενο εργασιών την απόκτηση και εκμετάλλευση εμπορικών πλοίων, οι οποίες ασχολούνται με την διεθνή –ποντοπόρο ναυτιλία, συμπεριλαμβανομένης και της ναύλωσης και της ενοικίασης πλοίων ή και μικρότερων σκαφών αναψυχής. Οι παροχές των χωρών αυτών προς τις ναυτιλιακές εταιρίες είναι: Α) η ταχύτερη και με χαμηλό κόστος εγγραφή τους στο εθνικό τους νηολόγιο, Β) φοροαπαλλαγές: α) ή στη μεταβίβαση των πλοίων ή των μετοχών των ναυτιλιακών εταιριών, β) στα κέρδη από την άσκηση της ναυτιλιακής δραστηριότητας, γ) στις αμοιβές των πληρωμάτων και δ) των τελών χαρτοσήμου των συμβάσεων. Οι

υπεράκτιες ναυτιλιακές εταιρίες μπορούν να είναι κάτοχοι και εκμεταλλευτές πλοίων ή μπορούν να ασχολούνται μόνο με την εκμετάλλευση του πλοίου. Επειδή οι κίνδυνοι είναι πολλοί και μεγάλοι, συνήθως για κάθε πλοίο ιδρύεται μια υπεράκτια εταιρία. Οι χώρες αυτές επιτρέπουν στις ναυτιλιακές εταιρίες να χρησιμοποιήσουν για την διενέργεια του διεθνούς θαλάσσιου μεταφορικού έργου τους, την σημαία των χωρών τους στα πλοία τους. Με τον τρόπο αυτό, μη μόνιμα εγκατεστημένες εταιρείες μπορούν να νηολογήσουν με σύντομες και χαλαρές διαδικασίες και με εξαιρετικά χαμηλό και ανταγωνιστικό κόστος, τα πλοία τους, υπό τις λεγόμενες «σημαίες ευκαιρίας».

- **Εμπιστεύματα (Trusts)**

Η έννοια του εμπιστεύματος αναγνωρίζεται κυρίως από τις χώρες που εναρμονίζονται με το Αγγλοσαξονικό δίκαιο, ενώ στις χώρες που εναρμονίζονται με το Γαλλογερμανικό δίκαιο όπως είναι η Ελλάδα η έννοια του trust δεν γίνεται αποδεκτή. Τα περισσότερα υπεράκτια δικαιοδικά συστήματα αναγνωρίζουν τη δυνατότητα σύστασης σε trust τα οποία κυρίως συστήνονται και αποτελούν τρόπο προστασίας και διατήρησης της περιουσίας. Οι συμβαλλόμενοι σε ένα trust είναι ο διαθέτης (settlor), ο οποίος ως αρχικός ιδιοκτήτης, συγκεντρώνει και διαθέτει τα περιουσιακά στοιχεία για την δημιουργία του trust, ο διαχειριστής (trustee), ο οποίος ασκεί την διαχείριση του trust, ο θεματοφύλακας (custodian) και ο δικαιούχος (beneficiary), που λαμβάνει τα οφέλη των περιουσιακών στοιχείων του trust. Ένα trust δεν έχει νομική προσωπικότητα και δεν μπορεί να έχει περιουσιακά στοιχεία. Όλη η περιουσία του trust είναι **εκχωρημένη στον διαχειριστή που μπορεί να είναι είτε φυσικό πρόσωπο είτε εταιρία**. Τα περιουσιακά στοιχεία του trust μπορεί να είναι ακίνητα, μετρητά, μετοχές, ομόλογα ή άλλα αξιόγραφα. Ένα trust συστήνεται με έγγραφη συμβολαιογραφική πράξη. Στις περισσότερες περιπτώσεις ο διαθέτης και ο δικαιούχος είναι το ίδιο ή συγγενικά πρόσωπα. Αν οι εμπιστευματοδόχοι είναι οι ιδιοκτήτες της περιουσίας του εμπιστεύματος, δεν μπορούν να διαχειρίζονται το trust ως ιδιοκτήτες, αλλά υποχρεούνται στην τήρηση των νόμων και των όρων του εμπιστεύματος. Η συνήθης αιτία σύστασης offshore trust είναι η απόκρυψη της ταυτότητας των διαθετών αφ' ενός, για την αποφυγή της αυξημένης φορολογίας και αφ' ετέρου για την αποφυγή των διατάξεων περί ζεπλύματος του μαύρου χρήματος.

- **Εταιρείες Επενδύσεων (Investment Companies)**

Η συγκέντρωση των κεφαλαίων που μπορεί να πραγματοποιηθεί δια μέσου υπεράκτιων εταιριών επενδύσεων επιτρέπει την επανατοποθέτησή τους σε νέες επικερδείς επιχειρηματικές δραστηριότητες εκτός της εξωχώρας δικαιοδοσίας. Η προσεκτική επιλογή των αγορών, κρατών δραστηριοποίησης, η εκμετάλλευση των διαφορών στα νομικά και φορολογικά καθεστώτα των χωρών και η χρήση των προαναφερθέντων μεθόδων (αποφυγή

φορολόγησης, υπερτιμολογήσεις κλπ), επιτρέπουν στις εταιρείες επενδύσεων να μεγιστοποιούν τα οφέλη τους.

Οι οικονομικές και διοικητικές δραστηριότητες σε τρίτες χώρες διενεργούνται από μια υπεράκτια εταιρεία επενδύσεων, η οποία είτε λειτουργεί με υποκαταστήματα, είτε εμφανίζεται ως κάτοχος των μετοχών των διεθνών θυγατρικών, αυτών των εταιριών. Η υπεράκτια εταιρεία διενεργεί την εκκαθάριση για τα κέρδη από τις οικονομικές δραστηριότητες στις τρίτες χώρες, με σκοπό την συσσώρευση κερδών, και την επανατοποθέτησή τους σε νέες επενδύσεις και γενικά καταστρώνει και υλοποιεί τον στρατηγικό φορολογικό σχεδιασμό όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων της εταιρείας μέσω της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένη και παρέχει το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς από το οποίο επωφελείται.

- **Τραπεζικές Εταιρείες (Banking Companies)**

Τα μεγάλα Τραπεζικά ιδρύματα στα τέλη της δεκαετίας του 1960, αναπτύχθηκαν σε «φορολογικούς παραδείσους», κατανοώντας την ανάγκη των διαφορετικών Τραπεζικών υπηρεσιών που είχαν οι με μεγάλα εισοδήματα και μεγάλες περιουσίες πελάτες τους, όπως είναι η απουσία συναλλαγματικών ελέγχων, η μη φορολόγηση των τόκων των μη μόνιμων κατοίκων και καθιέρωσαν έναν κώδικα εμπιστευτικότητας και άρνησης αποκάλυψης των στοιχείων των πελατών τους, λειτουργώντας ως φορολογικά καταφύγια. Κατά κανόνα, οι υπεράκτιες Τράπεζες λειτουργούν γενικά, με τον ίδιο τρόπο με τις χερσαίες, με τη διαφορά ότι παρέχουν υπηρεσίες μόνο σε μη μόνιμους κατοίκους, όπως η έκδοση υπεράκτιων πιστωτικών καρτών, (η οποία βοηθάει στην αγορά π.χ. ενός ΕΙΧ, χωρίς να εμφανισθεί η δαπάνη που αποτελεί τεκμήριο, αλλά βασικά στον επαναπατρισμό των αφορολόγητων κεφαλαίων), η διαχείριση καταθέσεων με υψηλότερο επιτόκιο και η Διεθνής χρηματοδότηση με την έκδοση χαμηλότοκων δανείων, λόγω του χαμηλού λειτουργικού τους κόστους, εξ αιτίας της μικρής ή μηδενικής τους φορολογίας, των χαμηλών ασφαλιστών εισφορών των εργαζομένων κ.λ.π. Πολλά από τα ιδρύματα είναι θυγατρικές μεγάλων διεθνών Τραπεζών.

- **Εταιρείες Αντιπροσώπευσης (Nominee companies)**

Είναι φανερό από τα προηγούμενα, ότι οι offshore εταιρίες αποσκοπούν κυρίως στην μείωση της φορολόγησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, παράλληλα με την διαδικασία ξεπλύματος βρώμικου χρήματος. Ταυτόχρονα επειδή υπάρχει ανάγκη για την νόμιμη λειτουργία επιχειρήσεων σε χώρες δραστηριοποίησης, όπου να μπορούν να επανατοποθετηθούν τα κεφάλαια που προκύπτουν από την διεθνή κερδοσκοπία, συστήνονται εταιρείες αντιπροσώπευσης, οι οποίες λειτουργούν απόλυτα νόμιμα στο δικαιοπρακτικό και φορολογικό σύστημα της χώρας όπου δραστηριοποιούνται, με σκοπό την αντιπροσώπευση των υπεράκτιων εταιριών και την επανατοποθέτηση των κεφαλαίων τους. Τα κράτη βέβαια γνωρίζουν τις διεθνείς αυτές πρακτικές

φοροαποφυγής και για τον λόγο αυτό θεσπίζουν ειδική νομοθεσία εμποδίων στην λειτουργία των υπεράκτιων εταιριών, στοχεύοντας παράλληλα στον ακριβή προσδιορισμό των κερδών και της φορολογητέας ύλης παρόμοιων επιχειρήσεων. Το διεθνές κεφάλαιο αντέδρασε στα νέα δεδομένα μέσω των επιχειρήσεων αντιπροσώπευσης με έδρα σε μια χώρα με μεγάλο δίκτυο συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας όπως π.χ. η Μεγάλη Βρετανία. Όσον αφορά τις αμοιβές, η αντιπρόσωπος εταιρεία συστήνει με την υπεράκτια εταιρεία συμφωνητικό αντιπροσώπευσης, όπου ορίζεται η αμοιβή της με την μορφή προμήθειας επί των συναλλαγών σε ποσοστό συνήθως μεταξύ 3%-5%. Αν για παράδειγμα πραγματοποιείται συναλλαγή μεταξύ μιας Ελληνικής και μιας υπεράκτιας εταιρίας, φαίνεται ότι συναλλάσσεται η Ελληνική και η Βρετανική εταιρία, δηλαδή ενδοκοινοτική συναλλαγή, η οποία απαλλάσσεται από οποιονδήποτε φόρο.

- **Εταιρείες Ασφαλίσεων (Insurance Companies)**

Πρόκειται για μεγάλες ασφαλιστικές ή επενδυτικές ή και τραπεζικές εταιρείες που δρουν σε πολυεθνικό επίπεδο, παρέχοντας συνδυασμούς χρηματοοικονομικών προϊόντων στην διεθνή πελατεία τους. Ως γνωστόν όταν δημιουργείται ένα ασφαλιστήριο, συνήθως ασφαλιστήρια ζωής ή συνταξιοδοτικά προγράμματα, μέρος μόνο της αξίας του αποτελεί το ασφάλιστρο και το υπόλοιπο ποσό μαζί με τυχόν άλλα κεφάλαια που δημιουργούνται, σωρευτικά ενδεχομένως και από άλλες πηγές, σχηματίζουν ένα επενδυτικό κεφάλαιο, την διαχείριση του οποίου ασκεί η ασφαλιστική Εταιρεία ή άλλη εταιρεία κατ' εντολή της, συνήθως με παθητική διαχείριση σε επενδύσεις χαμηλού ρίσκου. Βέβαια δεν λείπουν και τα κεφάλαια υψηλότερου ρίσκου, ενώ συνήθως ο κίνδυνος είναι γνωστός στους ασφαλιζόμενους που μπορούν να επιλέξουν επενδυτικό προφίλ για το μέρος του ασφαλιστηρίου τους που οδηγείται σε επανεπένδυση. Η δημοφιλής πρακτική του συνδυασμού ενός υφιστάμενου trust, το οποίο δεν είναι νέο offshore προϊόν, με την πολιτική ασφάλισης, δίνει την δυνατότητα της αποδοτικότερης εκμετάλλευσης των συγκεντρωμένων κεφαλαίων μέσω της μείωσης της φορολόγησης των κερδών των επενδύσεων τους (φόροι επί μερισμάτων, τόκων, τοκομεριδίων κλπ), επειδή δημιουργεί ένα επενδυτικό χαρτοφυλάκιο όχι μόνο χρημάτων, αλλά και μετοχών, ομολόγων κ.λ.π.

- **Εταιρείες Διαχείρισης Ακινήτων (Property Companies)**

Πρόκειται για την συνηθέστερη μορφή offshore εταιρείας που χρησιμοποιούν οι Έλληνες επιχειρηματίες στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια και αντικείμενό της αποτελεί η αγορά και η διαχείριση ακινήτων που βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια ή και στο εξωτερικό. Η αναγκαιότητα σύστασής τους προέκυψε από την υψηλή φορολόγηση κατά τις μεταβιβάσεις ακινήτων αλλά και από την ανάγκη απόκρυψης των πραγματικών ιδιοκτητών μεγάλης αξίας ακινήτων, όταν τα νόμιμα και δεδηλωμένα προς φορολόγηση εισοδήματά τους δεν επαρκούν για την δικαιολογημένη τους απόκτηση. (επάρκεια «πόθεν έσχες»). Αναγκαία προϋπόθεση για την νόμιμη απόκτηση εμπράγματος

δικαιώματος επί ακινήτου από υπεράκτια εταιρεία στην Ελλάδα, είναι το φυσικό πρόσωπο, που συμβάλλεται ενώπιον του συμβολαιογράφου ως εκπρόσωπος της εταιρείας να κατέχει πλήρη σειρά εγγράφων που αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση της εταιρείας κατά το δίκαιο της χώρας της εξωχώριας έδρας της, την λειτουργία και μη λύση της, καθώς και η ύπαρξη ειδικού ή γενικού πληρεξουσίου στο όνομα του εμφανιζόμενου προσώπου για την υπογραφή του αγοραπωλητηρίου συμβολαίου. Σύμφωνα με το Ελληνικό δίκαιο η μίσθωση και η ιδιόχρηση ακινήτου στην Ελλάδα από μόνη της, δεν δημιουργεί καθεστώς μόνιμης εγκατάστασης, πράγμα που επιτρέπει στις εξωχώριες εταιρείες ακινήτων να απολαμβάνουν την ειδική φορολογική μεταχείριση της εξωχώριας εταιρείας, ενώ κάθε μεταβίβαση των μετοχών της εξωχώριας εταιρείας και ως εκ τούτου της περιουσίας της, συμπεριλαμβανομένων της κινητής όσο και της ακίνητης, δεν μπορεί να γίνει εύκολα αντιληπτή από την εγχώρια φορολογική Διοίκηση.

- **Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης (Licensing Companies)**

Είναι εταιρείες που ιδρύονται από τις εγχώριες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν κυρίως ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, όταν αυτές έχουν τα απαραίτητα κεφάλαια στο εξωτερικό και δεν επιθυμούν να καταβάλλουν τους συνήθως υψηλούς φόρους κατά την προμήθεια μηχανημάτων στο εσωτερικό, καθώς και να μειώσουν κατά την λειτουργία τους, τα φορολογητέα τους κέρδη. Η υπεράκτια εταιρεία προμηθεύεται στο όνομα της τα μηχανήματα που έχει ανάγκη η ιδρύτρια της, για την παραγωγική της διαδικασία, αφού συνήθως τα υπερτιμολογήσει για να τα εκμισθώσει στην τελευταία. Έτσι η εγχώρια ιδρύτρια εταιρεία αποκτά τον ηλεκτρομηχανολογικό ή άλλο εξοπλισμό που χρειάζεται, με τα κεφάλαια που είχε στην διάθεσή της στο εξωτερικό, χωρίς να καταβάλλει φόρους για την κτήση του ενώ και κατά την λειτουργία της, τα καταβαλλόμενα μισθώματα προσαυξάνουν το κόστος παραγωγής ως λειτουργικά έξοδα, με αποτέλεσμα την καταβολή μειωμένου φόρου.

1.9. Αιτίες φοροδιαφυγής

Ο Δ. Μελάς, στη μελέτη του «Οι αιτίες φοροδιαφυγής και οι τρόποι περιστολής της», αναφέρει ότι εκτός από τη φοροδιαφυγή στην κλασική της μορφή, μπορούμε ακόμα να την διακρίνουμε και ως φοροκλοπή, ως φοροαποφυγή, ως φοροαπαλλαγή και ως μετακύλιση του φόρου.

Η Φοροδιαφυγή

Στην κλασική της μορφή η φοροδιαφυγή είναι η απροκάλυπτη καταστρατήγηση του νόμου και η με παράνομες ενέργειες ελαχιστοποίηση της νόμιμης φορολογικής υποχρέωσης εκ μέρους του φορολογούμενου.

Πηγάζει από δόλο και έχει ως αποτέλεσμα την οικονομική ζημία του Δημοσίου, αν οι επιχειρήσεις ή οι ελεύθεροι επαγγελματίες αποκρύψουν τα έσοδά και τα κέρδη τους ή αν οι φορολογούμενοι δεν δηλώσουν το σύνολο

των εισοδημάτων τους, με αποτέλεσμα να μην αποδοθούν οι άμεσοι κυρίως, φόροι στο Δημόσιο.

Η Φοροκλοπή

Φοροκλοπή είναι η οικειοποίηση και μη απόδοση στο Δημόσιο, του ποσού του φόρου που έχει εισπράξει ο υπόχρεος επιτηδεύματίας από τον τελικό καταναλωτή όπως βάσει νόμου είχε την υποχρέωση. Διαπράττεται στους έμμεσους φόρους π.χ. τον Φ.Π.Α.

Η Μετακύλιση του φόρου

Μετακύλιση του φόρου παρατηρείται στις περιπτώσεις ύπαρξης συναλλακτικής αλυσίδας, όταν ο υπόχρεος του ποσού του φόρου, περνάει την επιβάρυνση στον επόμενο, με αποδέκτη τον τελικό καταναλωτή του προϊόντος ή της υπηρεσίας. (π.χ. στις περιπτώσεις υψηλότερης φορολόγησης των ενοικίων, αυξάνονται τα ενοίκια επειδή οι ιδιοκτήτες μετακυλούν τον επιπλέον φόρο στους ενοικιαστές).

Η Φοροαποφυγή

Φοροαποφυγή είναι η νόμιμη φοροδιαφυγή με την έννοια ότι ο φορολογούμενος αποφεύγει την φορολογία χωρίς συνέπειες, αρκεί να γνωρίζει πολύ καλά το εκάστοτε φορολογικό σύστημα, ώστε να μπορεί να εκμεταλλευτεί τις αδυναμίες και τα κενά του.

Για την φοροαποφυγή ο Maurice Duverger δήλωσε ότι «ο νομοθέτης φυλακίζει τον φορολογούμενο, δίνοντάς του όμως τα κλειδιά της φυλακής».

Παράδειγμα φοροαποφυγής στην Ελλάδα είναι η «αγορά» ενός ακινήτου από συγγενικό πρόσωπο, αντί της «δωρεάς» που κοστίζει φορολογικά περισσότερο.

Φοροαποφυγή δεν μπορεί να πραγματοποιήσει η μεγάλη μάζα των φορολογουμένων, εξαιτίας της απαίτησης των ιδιαίτερων γνώσεων.

Παράδειγμα φοροαποφυγής επίσης είναι η ίδρυση εταιρίας στην Κύπρο που έχει ακόμα και σήμερα παρότι είναι Ευρωπαϊκή και όχι offshore εταιρία, χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές. Ο μέσος φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα είναι 25%, ενώ στην Κύπρο 10%.

Η πραγματικότητα δείχνει ότι οι περισσότερες εταιρίες που έχουν έδρα στην Κύπρο και που συνήθως είναι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ΕΠΕ, αγοράζουν ακίνητα μεγάλης αξίας στην Ελλάδα, νομιμοποιώντας το βρώμικο, το κρυφό χρήμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΓΙΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(ΤΙ ΙΣΧΥΕ ΕΩΣ 31-12-2012)

2.1 Οι Εξωχώριες εταιρίες στην Ελλάδα

Η εγκύκλιος διαταγή 1021764/10217/B 0012/ΠΟΛ 1041/05.03.2003 του Υπουργείου Οικονομικών, καθορίζει τα κριτήρια με βάση τα οποία μπορεί να χαρακτηριστεί μια εταιρία ως εξωχώρια ως εξής:

- Ο εκδότης του φορολογικού στοιχείου δεν είναι παραγωγός – κατασκευαστής του προϊόντος αλλά μεσολαβητής – κατασκευαστής.
- Στα εκδιδόμενα φορολογικά στοιχεία (πλήν ελάχιστων εξαιρέσεων) δεν αναγράφεται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) καθόσον οι περισσότερες offshore εταιρίες δε διαθέτουν ΑΦΜ
- Ως διεύθυνση της έδρας της εταιρίας συνήθως αναγράφεται το «B.O.» (BOX OFFICE) εταιρία γραμματοκιβωτίου.

Στις περιπτώσεις που δεν μπορεί να προσδιοριστεί εάν με βάση τα παραπάνω στοιχεία η εταιρία αποτελεί περίπτωση εξωχώριας εταιρίας η εγκύκλιος ορίζει ότι «οι επιχειρήσεις που προμηθεύονται πάγια περιουσιακά στοιχεία έχουν την υποχρέωση να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία που θα τους ζητηθούν από τον έλεγχο». Ενδεικτικά, τα στοιχεία αυτά είναι τα ακόλουθα:

- λογισμός της εταιρίας,
- Στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό και τις εγκαταστάσεις της εταιρίας,
- Στοιχεία δραστηριότητας της εταιρίας,

Άλλα στοιχεία που αποδεικνύουν εάν μια εταιρία είναι εξωχώρια, μπορεί να είναι η αναγραφή και της ιθαγένειας των μετόχων - εταίρων στο καταστατικό ίδρυσης της εταιρίας καθώς και η συσχέτιση των εκπροσώπων με τους ενοικιαστές των εδρών. (Παμπούκης, 2001).

2.2. Φορολογία offshore εταιριών στην Ελλάδα

Με τις διατάξεις των άρθρων 15 έως και 18 θεσπίστηκε για πρώτη φορά φόρος επί των ακινήτων των εξωχώριων εταιριών. Ειδικότερα άρχισε να ισχύει ο νόμος 3091/2002 (Φ.Ε.Κ. Α 330/24.12.2002) και το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 3091/2002. Με βάση τον ειδικό φόρο ακινήτων από το έτος 2003 και κάθε επόμενο, εταιρίες οι οποίες έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα, καταβάλλουν ειδικό ετήσιο φόρο τρία τοις εκατό (3%) επί της αξίας αυτών, όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 17 του νόμου αυτού, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα. (Επήλθε αλλαγή με το ν. 3842/2010 άρθρο 57). Επίσης, ισχύει πλέον και το άρθρο 57 του ν. 3842/2010 ο «Ειδικός φόρος επί των ακινήτων» όπου το άρθρο 15 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται. Με βάση αυτό νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες της παρ. 3 του άρθρου 51Α του ΚΦΕ, που έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα τα οποία βρίσκονται στην Ελλάδα, καταβάλλουν ειδικό ετήσιο φόρο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αξίας αυτών, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 17 του νόμου αυτού. Υπάρχει επίσης η υποχρέωση υποβολής δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων την οποία έχουν:

- α) οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα στο φόρο σύμφωνα με το άρθρο 15 του νόμου αυτού.

- β) ανώνυμες εταιρίες και εταιρίες περιορισμένης ευθύνης οι οποίες έχουν ως σκοπό, σύμφωνα με το καταστατικό τους, την αγορά, διαχείριση, επένδυση και εκμετάλλευση ακινήτων.
- γ) οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων γ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του νόμου αυτού, καθώς και αυτά της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του ίδιου νόμου.

Επίσης σε ισχύ είναι και το άρθρο 16 του ν. 3091/2002 που ορίζεται ως «Ευθύνη παρενθετικών προσώπων». Με βάση το νόμο αυτό παρένθετα πρόσωπα ευθύνονται σε ολόκληρο με τον υπόχρεο για την καταβολή του φόρου που προβλέπεται στο άρθρο 15. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού παρένθετο πρόσωπο είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετέχει με οποιαδήποτε μορφή ή ποσοστό σε νομικό πρόσωπο, του άρθρου 15 παρ. 1, που έχει κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο ή συμμετέχει σε τρίτο νομικό πρόσωπο που έχει κυριότητα ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο ή παρεμβάλλεται με οποιονδήποτε τρόπο στη σειρά των συμμετοχών στο κεφάλαιο ενός νομικού προσώπου. Επίσης, αν η κυριότητα ή η επικαρπία σε ακίνητο μεταβιβαστούν, για την καταβολή του επιμεριστικά αναλογούντος οφειλόμενου φόρου, που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο, και των προσαυξήσεων ευθύνεται σε ολόκληρο με τον υπόχρεο και ο νέος κύριος ή επικαρπωτής.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του Ν.3091/2002 «Διαδικασία επιβολής του ειδικού φόρου»:

- Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης είναι η 1η Ιανουαρίου κάθε έτους .
- Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπ' όψιν η αξία που έχουν τα ακίνητα και τα εμπράγματα σε αυτά δικαιώματα κατά την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, για τον προσδιορισμό της οποίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10του Ν. 2961/2001.
- Για την παραλαβή των δηλώσεων και την βεβαίωση του φόρου αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.), που είναι αρμόδια για την φορολογία εισοδήματος .
- Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι την 20η Μαΐου του έτους φορολογίας .Για τον τρόπο υποβολής της δήλωσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 2961/2001. Ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται εφ' άπαξ με την υποβολή της δήλωσης . Η δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την καταβολή του φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

Ενώ το άρθρο 18 του Ν. 3091/2002 του Ν. 3091/2002 «Μεταβατική Διάταξη» αντικαταστάθηκε από το άρθρο 58 του Ν. 3842/2010 που καλείται «Ειδικός φόρος επί των ακινήτων». Σύμφωνα με αυτό οι μεταβιβάσεις ακινήτων από επαχθή ή χαριστική αιτία νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που υπόκεινται στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων που προβλέπεται στο άρθρο 15 του Ν. 3091/2002, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το προηγούμενο άρθρο, εφ' όσον πραγματοποιηθούν σε φυσικά πρόσωπα μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού , απαλλάσσονται από τον φόρο υπεραξίας, που προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κ.Φ.Ε., τον ειδικό

φόρο επί των ακινήτων, καθώς και από το ήμισυ του φόρου δωρεάς ή μεταβίβασης, που αναλογεί κατά περίπτωση. Εάν το φυσικό πρόσωπο προς το οποίο πραγματοποιείται η μεταβίβαση του προηγούμενου εδαφίου αποδεικνύει ότι είναι πραγματικός κύριος του ακινήτου, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περίπτωσης γ' του άρθρου 17 του Κ.Φ.Ε. , υπό την προϋπόθεση ότι κατά τον χρόνο κτήσης του ακινήτου από το νομικό πρόσωπο δεν θα είχαν εφαρμογή για τον πραγματικό κύριο οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19του Κ.Φ.Ε.

Συνέπεια των παραπάνω διατάξεων του Ν.3091/2002 ήταν οι επιχειρήσεις να δημιουργούν υπεράκτιες εταιρείες υποκρυπτόμενες πίσω από εταιρείες εκπροσώπησης (Nominee companies) κοινοτικών κρατών , μέσω των οποίων διενεργούν ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές και προσφέρουν υπηρεσίες στην Ελλάδα , επιδρώντας και πάλι αρνητικά στο εθνικό φορολογικό σύστημα.

Κατά το άρθρο 2 παρ. 1 Κ.Β.Σ. (Πολ. 186/92) όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3052/2002 και το άρθρο 27 Ν. 3522/2006 με την τροποποίηση του Κ.Β.Σ. με τον Ν.3052/2002, οι υπεράκτιες εταιρείες που έχουν ή ανεγείρουν ακίνητο στην Ελλάδα υποχρεούνται να τηρούν βιβλία σύμφωνα με τον Κ.Β.Σ. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 2 παρ. 1 περιλαμβάνεται : «.....Επιτηδευματίας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος λογίζεται και κάθε αλλοδαπό νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε μορφής που δεν έχει εγκατάσταση στην Ελλάδα, εφ' όσον αποκτά κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή ανεγείρει ακίνητο στην Ελλάδα». Με το άρθρο 27 του Ν. 3522/2006 από 1/1/2007 το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο παύει να χαρακτηρίζεται ως επιτηδευματίας, δεν εφαρμόζει τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. και δεν έχει πλέον την υποχρέωση στην τήρηση βιβλίων όταν αποκτά κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου στην Ελλάδα χωρίς να πραγματοποιεί προσθήκες ή επεκτάσεις στο ακίνητο του στην Ελλάδα.

Στο άρθρο 31 παρ. 1 περ. σ' και παρ. 14 του Ν. 2238/94 και στην παρ. 1 περ. σ', ειδικά οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αγοράζονται από εξωχώρια εταιρεία δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που αρχίζουν από την 1/1/2003 και μετέπειτα. Για τους σκοπούς του Κώδικα αυτού εξωχώρια εταιρεία νοείται η εταιρεία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση την νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται, αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης. Στην παρ. 14 οι δαπάνες που πραγματοποιεί η επιχείρηση για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από Εξωχώρια εταιρεία, καθώς και τα δικαιώματα ή οι αποζημιώσεις που καταβάλλει αυτή σε Εξωχώρια εταιρεία για την χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που αρχίζουν από 1/1/2013 και μετέπειτα.

Κατά το άρθρο 11 Ν. 3842/2010 γίνεται ο προσδιορισμός ακαθάριστου και καθαρού εισοδήματος των επιχειρήσεων ενώ στο άρθρο 30 του ΚΦΕ προστίθεται η παράγραφος 5 που έχει ως εξής: «Όταν αγαθά που έχει

πωλήσει ελληνική επιχείρηση σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ή σε αντιπρόσωπο ή υπεργολάβο αυτών, που είναι κάτοικος ή έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα του ή είναι εγκατεστημένος σε κράτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στην παρ. 5 του άρθρου 51Α ή σε κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς όπως ορίζεται στην παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου, χωρίς τα προϊόντα να έχουν μεταφερθεί εκτός Ελλάδος και στην συνέχεια μεταπωλούνται σε άλλη ελληνική επιχείρηση σε τιμή μεγαλύτερη από αυτή της πρώτης συναλλαγής, η επιπλέον διαφορά του τιμήματος που προκύπτει θεωρείται ακαθάριστο έσοδο της ελληνικής πωλήτριας επιχείρησης.

Επίσης, αν ελληνική επιχείρηση πωλεί σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα σε αντιπρόσωπο ή υπεργολάβο αυτών, που είναι κάτοικος ή έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα του ή είναι εγκατεστημένος σε κράτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στην παρ. 5 του άρθρου 51Α ή σε κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς όπως ορίζεται στην παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου αγαθά, σε τιμή μικρότερη από αυτή στην οποία πωλεί τα ίδια εμπορεύματα σε ημεδαπή ή αλλοδαπή επιχείρηση, η χαμηλή τιμή δεν αναγνωρίζεται και η επιπλέον διαφορά που προκύπτει προστίθεται στα ακαθάριστα έσοδα της ελληνικής επιχείρησης.

Στο άρθρο 78 του Ν.3842/2010 η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής συνδέεται με κράτη μη συνεργάσιμα στον φορολογικό τομέα ή με προνομιακά φορολογικά καθεστώτα (Κεφ. Θ΄ Ν.3842/2010) και πριν το Μέρος Τρίτο και το άρθρο 52 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.2238/1994) προστίθεται Κεφάλαιο Ζ΄ και άρθρα 51Α και 51Β, ως εξής :

- Κράτος για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου νοείται το κράτος ή η περιοχή δικαιοδοσίας ή η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος που τελεί υπό οποιοδήποτε ειδικό καθεστώς σύνδεσης ή εξάρτησης κατά την έννοια του διεθνούς δικαίου.
- Σύμβαση διοικητικής συνδρομής , για την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα νοείται η διεθνής Σύμβαση που επιτρέπει την ανταλλαγή όλων των πληροφοριών , που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας των Συμβαλλόμενων Μερών.

Νομική Οντότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα, θεωρείται κάθε νομικό πρόσωπο οργανισμός, υπεράκτια ή Εξωχώρι εταιρεία (offshore κλπ.), κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα, ή οποιοδήποτε μόρφωμα παρόμοιας φύσεως, κάθε μορφής ίδρυμα, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρεία διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομιάς ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσεως κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου και κάθε άλλο πιθανό μόρφωμα εταιρικής οργάνωσης, ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα. (Αντωνόπουλος - Κατούδης 2004).

2.3 Η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα

Ένα εξίσου σημαντικό κριτήριο για την υπαγωγή μιας αλλοδαπής εταιρίας στη φορολογία εισοδήματος είναι το γεγονός της ύπαρξης μόνιμης εγκατάστασης της εν λόγω εταιρίας στην Ελλάδα. Η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης ορίζεται σε κάθε Διμερή Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας που έχει συνάψει η Ελλάδα με διάφορες χώρες και στην περίπτωση μη ύπαρξης τέτοιας σύμβασης η έννοια της προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 100 παρ.1 του ν. 2238/ 1994. Βέβαια πρέπει να αναφερθεί ότι το ίδιο το άρθρο 100 παρ.1 ν.2238/94 δεν δίνει συγκεκριμένο ορισμό της έννοιας της μόνιμης εγκατάστασης των αλλοδαπών επιχειρήσεων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα , αλλά αντί αυτού απαριθμεί περιοριστικά τις περιπτώσεις των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, η άσκηση των οποίων οδηγούν στην απόκτηση της μόνιμης εγκατάστασης των πιο πάνω επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Έτσι με τη διάταξη αυτή θεωρείται ότι η αλλοδαπή επιχείρηση έχει μόνιμη εγκατάσταση αν διατηρεί στην Ελλάδα υποκατάστημα, γραφείο, αποθήκη, εργοστάσιο ή προβαίνει σε βιομηχανοποίηση πρώτων υλών ή διεξάγει εργασίες ή παρέχει υπηρεσίες μέσω αντιπροσώπου ή χωρίς αυτόν εφόσον αυτές αφορούν στην κατάρτιση μελετών σχεδίων και ερευνών ή διατηρεί στην χώρα μας αποθέματα εμπορευμάτων από τα οποία εκτελεί παραγγελίες για λογαριασμό της ή τέλος συμμετέχει σε προσωπική εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης (όχι όμως σε ΑΕ) που εδρεύει στην Ελλάδα. Πρέπει να τονίσουμε ότι η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης του άρθρου 100.1 του ν. 2238/94 διαφοροποιείται από το Μοντέλο του ΟΟΣΑ που εφαρμόζεται για τις υπεράκτιες εταιρίες που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το δίκαιο χώρας με την οποία η Ελλάδα έχει υπογράψει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. Έτσι σύμφωνα με το άρθρο 5 του Μοντέλου Σύμβασης ο όρος «μόνιμη εγκατάσταση» σημαίνει έναν καθορισμένο τόπο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων , μέσω του οποίου η αλλοδαπή επιχείρηση διεξάγει όλες ή μέρος μόνο των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο όρος μόνιμη εγκατάσταση εδώ περιλαμβάνει ειδικότερα και την έδρα διοικήσεως (πραγματική έδρα) πρόβλεψη που δεν υπάρχει στο άρθρο 100 του ν. 2238/94 και εν όψει του γεγονότος ότι οι περισσότερες υπεράκτιες εταιρίες, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα , έχουν την πραγματική τους έδρα στην Ελλάδα, και μάλιστα με τρόπο που μπορεί εύκολα να διαπιστωθεί , η συγκεκριμένη ρήτρα παρέχει μεγάλα περιθώρια στις Ελληνικές Φορολογικές Αρχές να δημιουργήσουν πολλά προβλήματα στην λειτουργία των υπεράκτιων εταιριών στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι μία υπεράκτια εταιρία έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, αλλάζει τελείως ο τρόπος φορολόγησης της, καταλύονται αρκετά από τα φορολογικά της πλεονεκτήματα και γενικά αντιμετωπίζεται όπως οι αντίστοιχες ελληνικές εταιρίες με διαφορά ότι θα υπόκειται σε κυρώσεις λόγω του ότι ενδεχομένως δεν τήρησε τις υποχρεώσεις δημοσιότητας, που θέτει ο φορολογικός νόμος για την εγκατάσταση και την λειτουργία των αλλοδαπών εταιριών στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα να θεωρηθεί «εν τοις πράγμασι εταιρία», με ατομική και προσωπική ευθύνη των μελών της.

Σύμφωνα πάλι με το ν. 2238/94 η απόκτηση ακινήτου στην Ελλάδα από μόνη της, δεν δημιουργεί μόνιμη εγκατάσταση για τις υπεράκτιες εταιρίες. Τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα (έκτος των εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) και ειδικά υπεράκτιες εταιρίες, που δεν έχουν μόνιμη

εγκατάσταση της Ελλάδα όταν ανεγείρουν ή διεξάγουν προσθήκες ή επεκτάσεις σε ακίνητο στην Ελληνική Επικράτεια, εξ αυτού και μόνο του λόγου θεωρούνται επιτηδευματίες και πρέπει να τηρούν τα βιβλία κατά ΚΒΣ. Τα αλλοδαπά αυτά νομικά πρόσωπα είναι υποχρεωμένα να τηρούν τα βιβλία μόνο για την περίοδο διαρκούν οι κατασκευαστικές εργασίες. Τα βιβλία που πρέπει να τηρούν οι άνω εταιρίες είναι τα αντίστοιχα που ορίζονται από το άρθρο 4 του ΚΒΣ, αλλά προβλέπεται κατόπιν της έγκρισης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. οι αλλοδαπές ΑΕ και ΕΠΕ με ιδιοκτησία ακινήτου να τηρούν μόνο το βιβλίο Εσόδων – Εξόδων αντί του βιβλίου τρίτης Κατηγορίας.

2.4. Νόμος 2238/1994

(Κωδικοποιημένος σύμφωνα με το Ν.4110/2013).

Άρθρο 51 Ειδικός προσδιορισμός καθαρού εισοδήματος

16/9/94, 17/11/99, 24/12/02, 23/4/10, 31/3/11, 23/1/13

Κεφάλαιο Ζ΄ Πληρωμές προς Φυσικά ή Νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κρατών μη συνεργάσιμων στον φορολογικό τομέα ή κρατών με προνομιακό φορολογικό καθεστώς.

Άρθρο 51Α Ορισμοί

1. Κράτος για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου νοείται το κράτος ή η περιοχή δικαιοδοσίας ή η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος που τελεί υπό οιοδήποτε ειδικό καθεστώς σύνδεσης ή εξάρτησης κατά την έννοια του διεθνούς δικαίου.
2. Σύμβαση διοικητικής συνδρομής, για την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα νοείται η διεθνής σύμβαση που επιτρέπει την ανταλλαγή όλων των πληροφοριών, που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας των Συμβαλλόμενων Μερών.
3. Νομική οντότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα, θεωρείται κάθε νομικό πρόσωπο, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία (offshore κ.λπ.), κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων (private investment company κ.λπ.), κάθε μορφής καταπίστευμα (trust, Anstalt κ.λπ.) ή οποιοδήποτε μάρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα (foundation, Stiftung κ.λπ.) ή οποιοδήποτε μάρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρεία διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομιάς ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου και κάθε άλλο πιθανό μάρφωμα εταιρικής οργάνωσης, ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα.

4. Μη συνεργάσιμα κράτη είναι εκείνα που και εφεξής δεν είναι κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση τους σχετικά με τη διαφάνεια και την ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα έχει εξεταστεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και τα οποία:

α) δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στο φορολογικό τομέα και

β) δεν έχουν υπογράψει τέτοια σύμβαση διοικητικής συνδρομής με τουλάχιστον δώδεκα άλλα κράτη.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά.

5. Τα μη συνεργάσιμα κράτη καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από τη διαπίστωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο κατάλογος δημοσιεύεται τον Ιανουάριο κάθε έτους ως εξής:

α) Αφαιρούνται τα κράτη που μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής.

β) Προστίθενται τα κράτη που:

αα) ενώ έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, οι διατάξεις της εν λόγω σύμβασης ή η εφαρμογή τους δεν επέτρεψαν στην ελληνική φορολογική διοίκηση να λάβει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας,

ββ) δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, αν και η Ελλάδα είχε προτείνει, πριν την 1η Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους, τη σύναψη τέτοιας σύμβασης.

γ) Αφαιρούνται ή προστίθενται τα κράτη που δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, στα οποία η Ελλάδα δεν είχε προτείνει τη σύναψη τέτοιας σύμβασης πριν την 1η Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους και για τα οποία το Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Διαφάνεια και την Ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα που συστήθηκε με απόφαση του Ο.Ο.Σ.Α. της 17ης Σεπτεμβρίου 2009, θεωρεί ότι αντίστοιχα προβαίνουν ή όχι στην ανταλλαγή όλων των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των φορολογικών νομοθεσιών των Συμβαλλόμενων Μερών.

Για το έτος 2010 ως μη συνεργάσιμα θεωρούνται τα κράτη που περιλαμβάνονται στην 1108437/2565/ΔΟΣ/15.11.2005 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1590 Β').

Για το έτος 2011 ως μη συνεργάσιμα θεωρούνται τα κράτη που καθορίζονται ως τέτοια με την 1150236/ΔΟΣ/2010 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ 1805 Β').

6. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου σχετικά με τα μη συνεργάσιμα κράτη εφαρμόζονται για αυτά που προστίθενται στον κατάλογο της προηγούμενης παραγράφου, από την 1η Ιανουαρίου του επομένου της δημοσίευσης έτους. Γι' αυτά που αφαιρούνται από τον κατάλογο, η εφαρμογή των διατάξεων παύει από τη δημοσίευσή του.

7. Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα θεωρείται ότι υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς στο κράτος εκτός της Ελλάδας, ακόμη και αν η κατοικία ή η καταστατική ή η πραγματική έδρα του ή εγκατάσταση ευρίσκεται σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν σε αυτό το κράτος:

α) δεν υπόκειται σε φορολογία ή, εάν υπόκειται, δεν φορολογείται εν τοις πράγμασι, ή

β) υπόκειται σε φόρο επί των κερδών ή των εισοδημάτων ή του κεφαλαίου, ο οποίος είναι ίσος ή κατώτερος με τα εξήντα εκατοστά του φορολογικού συντελεστή που θα οφειλόταν σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής β φορολογικής νομοθεσίας, εάν ήταν κάτοικος ή είχε την έδρα του ή διατηρούσε μόνιμη εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 100 του παρόντος Κώδικα στην Ελλάδα.

Άρθρο 51B Πληρωμές σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μη συνεργάσιμων κρατών ή κρατών με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

1. Οι δαπάνες για την αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών ή οι πάσης φύσεως τόκοι από απαιτήσεις οποιασδήποτε φύσης ή οι πρόσοδοι και άλλα προϊόντα ομολογιών, απαιτήσεων, καταθέσεων και εγγυήσεων ή τα δικαιώματα που εισπράττονται ως αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης οποιουδήποτε δικαιώματος αναπαραγωγής φιλολογικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής εργασίας (περιλαμβανομένων κινηματογραφικών ταινιών και ταινιών και μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές), οποιασδήποτε ευρεσιτεχνίας, εμπορικού σήματος, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων ή τύπων κατασκευής ή διαδικασίας παραγωγής ή για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού ή για πληροφορίες που αφορούν σε βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική εμπειρία και κάθε παρόμοιας φύσης δικαιώματα, τα μισθώματα, τα μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι πάσης φύσεως αποζημιώσεις, οι αμοιβές διευθυντών και μελών διοικητικών συμβουλίων εταιρείας και κάθε άλλη παρόμοιας φύσης πληρωμή, καθώς και κάθε άλλη κατηγορία δαπάνης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 31 του παρόντος Κώδικα, που καταβάλλονται ή οφείλονται από πρόσωπο που είναι σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 101 του παρόντος Κώδικα υποκείμενο φόρου και το οποίο είναι κάτοικος ή έχει την έδρα του ή διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 100 στην Ελλάδα, προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, που είναι κάτοικος ή έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα ή είναι εγκατεστημένος σε κράτος μη συνεργάσιμο, δεν αναγνωρίζονται ως δαπάνες που εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά του ή από το φορολογητέο εισόδημά τους, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι

οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίου με σκοπό τη φοροαποφυγή ή φοροδιαφυγή.

Οι δαπάνες του προηγούμενου εδαφίου δεν αναγνωρίζονται και όταν η πληρωμή διενεργείται άμεσα ή έμμεσα σε οποιασδήποτε μορφής χρηματοπιστωτικό οργανισμό που είναι εγκατεστημένος σε ένα από τα κράτη που περιλαμβάνονται στον κατάλογο της παραγράφου 5 του προηγούμενου άρθρου.

Εξαιρετικά οι δαπάνες αγοράς αγαθών, λήψης υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλη κατηγορία δαπάνης η οποία προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, από εταιρείες με έδρα σε μη συνεργάσιμα κράτη ή κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω διατάξεις όταν καταβάλλονται σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους στην αλλοδαπή, για τις οποίες προβλέπεται η τήρηση ειδικών φακέλων τεκμηρίωσης των ενδοομιλικών συναλλαγών.

[Σχόλια επιστημονικής ομάδας]

Όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 51B προστέθηκε με την παρ. 14 του άρθρου 11 του Ν. 4110/2013 (ΦΕΚ Α΄ 17/23-01-2013) και σύμφωνα με την παρ. 18 του ίδιου άρθρου του ίδιου νόμου ισχύει για δαπάνες που πραγματοποιούνται από το οικονομικό έτος 2013 και μετά.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και όταν καταβάλλονται ή οφείλονται ποσά προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, που είναι κάτοικος ή έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα ή είναι εγκατεστημένος σε κράτος που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίου με σκοπό τη φοροαποφυγή ή φοροδιαφυγή.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και όταν οι σχετικές δαπάνες οφείλονται ή καταβάλλονται σε αντιπρόσωπο ή υπεργολάβο και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα που αντιπροσωπεύεται ή για λογαριασμό της οποίας ασκείται η υπεργολαβία αν συναλλασσόταν απευθείας θα υπαγόταν στις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 9 του Ν. 4110/13

1. Η περίπτωση α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 99 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Σε ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή. Τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών, που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Επίσης, επί ημεδαπών ανώνυμων

εταιρειών ή εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, οι οποίες απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος βάσει ειδικών διατάξεων νόμων, αντικείμενο φόρου είναι τα κεφαλαιοποιούμενα ή διανεμόμενα με οποιαδήποτε μορφή κέρδη, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτά φόρου εισοδήματος. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν ανάλογη εφαρμογή και σε οποιαδήποτε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος.

Πέραν του φόρου εισοδήματος που οφείλεται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα δύο προηγούμενα εδάφια, στα κέρδη που διανέμονται από την ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία ενεργείται και παρακράτηση φόρου σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 54 ή την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 55, κατά περίπτωση.

Κατ' εξαίρεση, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, που συστήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 588/1977 (Α' 148), δεν υπόκειται σε φόρο στο όνομα του νομικού προσώπου, αλλά στο όνομα κάθε εταίρου αυτών για το ποσοστό των κερδών που του αναλογεί από τη συμμετοχή του στην εταιρεία».

2.5 Ανακεφαλαίωση. Διαφορές με τον Ν. 4110/13

Πως φορολογούνται σήμερα οι υπεράκτιες εταιρίες

Ελεύθεροι Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχειρήσεις

Α. ΝΕΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ (Ισχύει για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 01/01/2013)

Καθιερώνεται νέα κλίμακα μη μισθωτών για εισόδημα από ατομική εμπορική επιχείρηση εκτός γεωργικής και ελευθέρου επάγγελμα που υποβάλλεται σε φόρο σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
1 -50.000€	26%	13.000	50.000	13.000
Υπερβάλλον	33%			

Δ. Φορολόγηση Εταιρειών

1. Οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής, (Ο.Ε., Ε.Ε., κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, αστικές

κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς και κοινοπραξίες),
θα φορολογούνται με τον ίδιο συντελεστή.

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
1 -50.000€	26%	13.000	50.000	13.000
Υπερβάλλον	33%			

Σε περίπτωση διανομής κερδών στις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες οι οποίες τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας, παρακρατείτε φόρος 10%.

ΣΤ. Εισοδήματα από άλλες πηγές των Ελεύθερων Επαγγελματιών και των Επιχειρηματιών

1. Εισοδήματα από ακίνητα

Καθιερώνεται νέα κλίμακα για τα εισοδήματα από μισθώσεις ακινήτων και από κινητές αξίες, τα οποία εκτός από τις περιπτώσεις που με την παρακράτηση φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, φορολογούνται με την ακόλουθη κλίμακα:

κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	Κλιμάκιο
12.000	10%	1.200	12.000	1.200
Υπερβάλλον	33%			

2. Μεταβίβαση ακινήτων με πώληση

1. Τα κέρδη υπεραξίας κεφαλαίου που προκύπτουν από τη μεταβίβαση ακινήτων φορολογούνται με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. (αυτοτελής φορολόγηση). Ο φόρος υπεραξίας 20% επιβάλλεται μετά την 01/01/2013 στη διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τιμής πώλησης του ακινήτου. Η εν λόγω διαφορά λαμβάνεται αποπληρωρισμένη μειούμενη ανάλογα με βάση τον συντελεστή παλαιότητας του ακινήτου (που κυμαίνεται από 0,90 έως 0,60). Το απόσπασμα του νόμου: "...στο άρθρο 5 "Κέρδη από μεταβιβάσεις ακινήτων", σύμφωνα με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 33 του ΚΦΕ και προβλέπεται ότι επί ακινήτου ή ιδανικού μεριδίου αυτού ή εμπράγματος δικαιώματος επί ακινήτου ή ιδανικού μεριδίου αυτού που αποκτάται με οποιαδήποτε αιτία, μετά την 1.1.2013 και μετά την κτήση του μεταβιβάζεται περαιτέρω με επαχθή αιτία, ο μεταβιβάζων υπόκειται σε φόρο που υπολογίζεται στη διαφορά μεταξύ της

τιμής κτήσης αυτού και της τιμής πώλησής του. Ως κτήση του ακινήτου νοείται η αγορά ή η με άλλη αιτία κτήση του ανεξάρτητα από την μεταγραφή της”.

4. Μετοχές ανωνύμων εταιρειών

1. Αυξάνεται ο συντελεστής φορολόγησης σε 20% (από 5%) για την μεταβίβαση μη εισηγμένων σε Χρηματιστήριο μετοχών ανώνυμης εταιρείας. Σημειώνεται ότι:

α) **Ο συντελεστής 20% επιβάλλεται όχι στην πραγματική αξία πώλησης που επιβαλλόταν μέχρι τώρα, αλλά στην υπεραξία, δηλαδή στην κατώτατη πραγματική αξία, στο κόστος απόκτησης.**

β) Για τον δικαιούχο φυσικό πρόσωπο και για τις ΟΕ, ΕΕ, κλπ. Εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, τα οποία φορολογούνται αυτοτελώς, ενώ για τα νομικά πρόσωπα (Α.Ε, ΕΠΕ, Ι.Κ.Ε κλπ.) το εισόδημα αυτό **φορολογείται με τις γενικές διατάξεις**, (από τον αναλογούντα φόρο εκπίπτει ο φόρος 20% που καταβλήθηκε).

Ισχύει για τα κέρδη από πωλήσεις μετοχών οι οποίες αποκτώνται από την 01/07//2013 και μετά.

2. Ως εισόδημα από κινητές αξίες θεωρείται αυτό που προκύπτει από **αποδόσεις συμβάσεων ή πράξεων παραγώγων όταν οι δικαιούχοι είναι νομικά πρόσωπα**, ανεξάρτητα από την κατηγορία των βιβλίων που τηρούν, με τις εξαιρέσεις που ορίζονται ρητά στην περίπτωση αυτή όπως (εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου ή ΟΣΕΚΑ ή πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα).

Ισχύει από το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013) και μετά.

3. **Επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 20% στα κέρδη που αποκτούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. οι οποίες αποκτώνται από 1/7/2013 και μετά.**

Σημειώνεται ότι για τον υπολογισμό του κέρδους **λαμβάνεται η πραγματική τιμή πώλησης των μετοχών στο Χ.Α.** μειωμένη με το κόστος απόκτησης (μέση τιμή απόκτησης αυτών). Ο φόρος **βαρύνει τον πωλητή των μετοχών** και αποδίδεται εφάπαξ με δήλωση στο Δημόσιο από την Ε.Χ.Α.Ε. μέχρι το τέλος του πρώτου δεκαπενθημέρου μετά το κλείσιμο κάθε ημερολογιακού διμήνου για τις πωλήσεις μετοχών που ενεργήθηκαν μέσα σε κάθε δίμηνο. Για τον δικαιούχο **φυσικό πρόσωπο εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση** (φορολογείται αυτοτελώς) αντί της φορολόγησης βάσει των γενικών διατάξεων.

4. Προβλέπεται ότι ο φόρος συναλλαγών (2‰) στις πωλήσεις μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή αλλοδαπό χρηματιστήριο **εξακολουθεί να επιβάλλεται για μετοχές που αποκτώνται από την 01/07/2013 παράλληλα με την φορολόγηση** αυτών με 20% στα κέρδη από την πώλησή των.

2.5 Οι Υπεράκτιες εταιρίες στην Ελληνική πραγματικότητα

Όπως έχει αναφερθεί, οι κυριότεροι λόγοι που ωθούν μια οικονομική μονάδα ή ένα φυσικό πρόσωπο να ιδρύσει ή να διατηρήσει μια υπεράκτια εταιρία είναι το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς και η τήρηση της ανωνυμίας του μετόχου-ιδιοκτήτη της εταιρίας.

Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια το φαινόμενο της ίδρυσης Υπεράκτιων εταιριών από Έλληνες πολίτες κυρίως στην Κύπρο, έχει πάρει ανεξέλεγκτες και απρόβλεπτα μεγάλες διαστάσεις που είχαν ως τελικό αποτέλεσμα την κατάρρευση της Εθνικής οικονομίας.

Από τη δεκαετία του 1960, οι Έλληνες εφοπλιστές ίδρυσαν ναυτιλιακές εταιρίες σε χώρες «φορολογικούς παραδείσους», όπως η Λιβερία, ο Παναμάς κ.ά., που παρείχαν μεγάλες φοροαπαλλαγές. Το Ελληνικό κράτος ενίσχυε αυτή τη δραστηριότητα, επειδή, ως νησιωτική χώρα, επιζητούσε την ναυτική κυριαρχία των Ελλήνων στις θάλασσες του κόσμου με την ψήφιση αρχικά με του Ν. 2687/1953, σχετικό με την προστασία κεφαλαίων εξωτερικού.

Αργότερα με τον Ν. 27/1975, σύμφωνα με τον οποίο, «θεωρούνται Ελληνικά πλοία, τα πλοία οποιασδήποτε υπεράκτιας εταιρίας που νηολογούνται στην Ελλάδα. Η υπεράκτια εταιρία έχει ακόμα τη δυνατότητα να ιδρύσει στην Ελλάδα υποκατάστημα ή γραφείο, με συνέπεια τα κέρδη από την εκμετάλλευση των υπό Ελληνική σημαία πλοίων, να εξευρίσκονται τεκμαρτά, με βάση την ηλικία του πλοίου και τους κόρους ολικής χωρητικότητάς τους»

Τα σημαντικά αυτά άλλα όχι όσο άλλων χωρών ελκυστικά κίνητρα, συνέβαλλαν στην ίδρυση έως το 2002, 231 υπεράκτιων, κυρίως ναυτιλιακών εταιριών στη χώρα μας. Αυτός ήταν ο λόγος που στην έκθεση του Ο.Ο.Σ.Α. που δημοσιεύθηκε στις 26 Ιουνίου 2000 με τίτλο «Προς μία Παγκόσμια Φορολογική Συνεργασία», αναφορικά με τα κράτη-μέλη που εφαρμόζουν «επιβλαβείς φορολογικές πρακτικές», συμπεριλαμβάνεται και η Ελλάδα, για την πρακτική του ναυτιλιακού νόμου 27/1975 και σχετικά με τα αμοιβαία κεφάλαια και τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου.

Οι χώρες «φορολογικοί παράδεισοι» για να προσελκύσουν την «τυπική» ίδρυση των υπεράκτιων εταιριών, δημιούργησαν με κανονιστικά πλαίσια και νομοθετικές ρυθμίσεις ευνοϊκό φορολογικό περιβάλλον, καθιερώνοντας χαμηλούς έως μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές για εισοδήματα που προέρχονται από τις δραστηριότητες των υπεράκτιων εταιριών που πραγματοποιούνται εκτός της χώρας-έδρας τους.

Στην Ελλάδα, η πώληση ακινήτων, η πώληση εταιρικών μεριδίων, μετοχών μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο αξιών, η πώληση μιας εταιρίας, η γονική παροχή και η δωρεά, η αποδοχή κληρονομιάς λόγω θανάτου, επιβαρύνονται με υψηλή φορολογία.

Η αγορά και διαχείριση ακινήτων, είναι η πλέον διαδεδομένη μέθοδος ξεπλύματος χρημάτων στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Προκειμένου να προχωρήσει μια υπεράκτια εταιρία στην αγορά ακινήτου, πρέπει το φυσικό πρόσωπο, που εμφανίζεται ενώπιον του συμβολαιογράφου ως εκπρόσωπος της εταιρίας, να είναι εφοδιασμένος με πλήρη σειρά εγγράφων που θα αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση της εταιρίας κατά το δίκαιο της έδρας της, την μέχρι εκείνη τη στιγμή λειτουργία και μη λύση της και την πληρεξουσιότητα του εμφανιζόμενου προσώπου (συνήθως δικηγόρος) για την κατάρτιση και υπογραφή του συμβολαίου αγοράς.

Σύμφωνα με το ν. 2238/94 (Κ.Φ.Ε.) η μίσθωση και ιδιόχρηση ακινήτων στην Ελλάδα από μόνα τους δεν είναι ικανές προϋποθέσεις για θεωρηθεί ότι μία εταιρία έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα. Επιπλέον, σε περίπτωση ίδρυσης μίας υπεράκτιας εταιρίας διαχείρισης και εκμετάλλευσης ακινήτων, η οποία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, είναι δύσκολο να γίνει αντιληπτή από τις φορολογικές Αρχές η μεταγενέστερη μεταβίβαση των μετοχών της εταιρίας και ως εκ τούτου όλης της περιουσίας της τόσο της κινητής όσο και της ακίνητης.

Συμφώνα με τα πρόσφατα στοιχεία στην Ελλάδα υπάρχουν πάνω από 6.650 υπεράκτιες εταιρίες με μοναδική δραστηριότητα την κυριότητα και εκμετάλλευση των ακινήτων. Η αγοραία αξία των ακινήτων αυτών εμφανίζεται εξαιρετικά υψηλή, δεδομένου ότι τα ακίνητα αυτά συνήθως βρίσκονται σε γεωγραφικές περιοχές κοσμοπολίτικες όπως είναι τα Ελληνικά νησιά (π.χ. Μύκονος, κλπ), ορισμένες περιοχές της Χαλκιδικής (περιοχή Σάνη, κλπ).

Συγκεκριμένα στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 11 & 12 του Ν. 2892/2001, ισχύει ότι:

Για ποσό αγοραίας αξίας έως 15.000 ευρώ, ο φορολογικός συντελεστής είναι 7% και 9% ε πέραν του ποσού αυτού. Οι συντελεστές προσαυξάνονται σε 9% και 11% αντίστοιχα, όταν το ακίνητο που μεταβιβάζεται βρίσκεται σε περιοχή εντός σχεδίου που λειτουργεί ή έχει συσταθεί Πυροσβεστική Υπηρεσία. Στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ.5 του Ν. 3091/2002, οι συντελεστές κυμαίνονται από 5% έως 40%, ανάλογα με τη συγγένεια μεταξύ των δύο μερών και ανάλογα με το ύψος της μεταβιβαζόμενης περιουσίας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 4 του Ν. 2753/1999, η πραγματική αξία πώλησης μετοχών μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο Αθηνών, που μεταβιβάζονται από ιδιώτες ή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή 5%.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 3-11, 13, 16, 18 & 19, του άρθρου 4 παρ. 1-12 και 16-19 και του άρθρου 5 παρ. 8 & 9 του Ν. 2753/1999, το κέρδος ή η ωφέλεια που προκύπτει από τη μεταβίβαση ποσοστών συμμετοχής σε ΟΕ., ΕΕ., ΕΠΕ, αφανή ή συμμετοχική εταιρία, κερδοσκοπική αστική ή μη κερδοσκοπική, κοινωνία αστικού δικαίου που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα ή Κοινοπραξία που ασχολείται με οποιαδήποτε άλλη

δραστηριότητα εκτός αυτής της εκτέλεσης δημοσίων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων, φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή 20%.

Η μεταβίβαση λόγω συνταξιοδότησης από γονέα προς τα τέκνα του ή τη σύζυγό του ατομικής επιχείρησης ή μεριδίων ΟΕ ή ΕΕ, δεν υπόκειται σε φόρο υπεραξίας.

Οι τριγωνικές συναλλαγές που πραγματοποιούν καθημερινά οι Εμπορικές εταιρίες δια των off shore εταιριών, νομιμοποιούν τα παράνομα κέρδη που προσκομίζουν από την αποφυγή φορολογίας, ενώ αντίθετα επιβαρύνουν το Ελληνικό Δημόσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

3.1. Υπεράκτιες Κύπρου-Σύντομη παρουσίαση

Για την κατανόηση της ίδρυσης και λειτουργίας μιας υπεράκτιας εταιρίας, παραθέτουμε κατωτέρω το παράδειγμα της Κύπρου, που αποτελεί τον πλησιέστερο προς τη χώρα μας αποδέκτη off shore εταιριών.

Μετά από την καταστροφική Τουρκική εισβολή στο νησί το 1974, η Κυπριακή Κυβέρνηση στην προσπάθεια ανόρθωσης της οικονομίας με την προσέλκυση επενδύσεων και δημιουργία θέσεων εργασίας στον τοπικό πληθυσμό, ψήφισε τον νόμο 37/1975, με χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές για τις επιχειρήσεις που θα δήλωναν διοικητική έδρα στην Κύπρο και δραστηριότητες εκτός του νησιού και κατόρθωσε να επαναπατρίσει κυρίως από την Αγγλία, σημαντικό αριθμό ανθρώπων που είχαν εξειδικευμένες γνώσεις σε υπεράκτιες επιχειρήσεις και να προσελκύσει ικανό αριθμό επιχειρήσεων, κυρίως από το Ανατολικό μπλόκ..

Σε συνέντευξή του στο ΡΙΚ στον δημοσιογράφο Κώστα Τσαούση, ο πρώην Πρόεδρος κ. Βασιλείου δήλωσε ότι μετά την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού, τουλάχιστο το 60% των νέων επιχειρήσεων προέρχονται από τις Ανατολικές, Ρωσικές κυρίως χώρες.

Σχετικά με το κόστος ίδρυσης και λειτουργίας μιας υπεράκτιας εταιρίας στην Κύπρο έως 31.12.2002, αυτό ανερχόταν σε λίρες Κύπρου:

- Ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο 10.000 λίρες (περίπου 17.000 ευρώ με την ισοτιμία ευρώ-Κυπριακής λίρας τον Σεπτέμβριο του 2005), από το οποίο ποσό 1.000 λιρών περίπου έπρεπε να κατατεθούν σε Τραπεζικό ίδρυμα της Κύπρου
- Κόστος ίδρυσης εμπιστεύματος συνολικά 1.000 λίρες, (750 πλέον 250 τέλη χαρτοσήμου)
- Υπηρεσίες εμπιστευματοδόχων, 200 Κυπριακές λίρες ετήσια ανά εταιρία ή 100 λίρες ανά μέτοχο
- Αν υπήρχε υποχρέωση να υπάρχουν Διευθυντές μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου, το ετήσιο κόστος ήταν 500 λίρες ετησίως

- Η υποχρεωτική χρήση γραμματέως, κόστιζε 200 λίρες ετησίως
 - Η χρήση γραφείου όπου είχε δηλωθεί η έδρα της επιχείρησης, η επίσημη διεύθυνση της εταιρίας, είχε περίπου ετήσιο κόστος 200 λίρες
- Το συνολικό ετήσιο κόστος λειτουργίας μιας Κυπριακής υπεράκτιας με μετοχικό Κεφάλαιο έως 10.000 λίρες, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των λογιστών, των δικηγόρων και των γενικών λειτουργικών δαπανών, γενικά δεν ήταν πάνω από 2.000 λίρες. (PRICEWATERHOUSECOOPERS, 2002)

Οι Κυπριακές αυτές εταιρίες ΔΕΝ επιτρέπεται να προσφέρουν υπηρεσίες ή τα προϊόντα τους στην Κύπρο, ούτε να πραγματοποιούν οποιαδήποτε συναλλαγή στο νησί (π.χ. εξαγωγή Κυπριακών προϊόντων, εισαγωγή ξένων προϊόντων στο νησί).

Μια υπεράκτια εταιρεία μπορούσε να έχει τις ακόλουθες νομικές μορφές:

1. Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης,
2. Παράρτημα Αλλοδαπής εταιρίας,
3. Συνεταιρισμός.

Πηγή: «Κύπρος ένα Διεθνές επιχειρηματικό κέντρο» Κεντρική Τράπεζα Κύπρου»

Έως το τέλος του 2002 είχαν εγγραφεί περισσότερες από 45.000 Εταιρίες Διεθνών Δραστηριοτήτων (ΕΔΔ) και περίπου 11.800 ναυτιλιακές εταιρίες είχαν αναρτήσει στα πλοία τους Κυπριακή σημαία. Από αυτές το 81% προέρχονταν από την Ευρώπη και οι υπόλοιπες από τις ΗΠΑ και τον Καναδά. Από αυτές 1.200 διατηρούν γραφεία στην Κύπρο και απασχολούν προσωπικό.

Το 2004 είχαν εγγραφεί στην Κύπρο 11.586 ΕΔΔ..

Το 2002, η Κύπρος κατείχε Διεθνώς την 6^η θέση στην εμπορική ναυτιλία, διαθέτοντας έναν στόλο 2.673 πλοίων, δυναμικότητας 27 εκατομμυρίων μικτού φορτίου, επειδή παρείχε στους πλοιοκτήτες, Μηδενικό φόρο:

Επί των κερδών ή των μερισμάτων από την εκμετάλλευση Κυπριακού πλοίου, επί των αποδοχών των αξιωματικών του πληρώματος, επί των πωλήσεων μετοχών ή κατά την κληρονομική μεταβίβαση σε Κυπριακή ναυτική εταιρία, όπως μηδενικός και ο φόρος χαρτοσήμανσης επί υποθήκευσης πλοίων ή άλλων εγγυητικών εγγράφων.

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Κύπρου, το 2002, το ξένο συνάλλαγμα στο νησί από ΕΔΔ, ανήλθε στο ποσό των 668 εκ. ευρώ, εκ των οποίων το 30% προερχόταν από ναυτιλιακές εταιρίες και αποτελούσε το 6,6% του ΑΕΠ.

Η Κύπρος προκειμένου να ενταχθεί στην ΕΕ, αναγκάστηκε να συμμορφωθεί με τους κανόνες του Ο.Ο.Σ.Α.

Την 1η Μαΐου 2004, η Κύπρος έγινε πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής ένωσης. Σήμερα λειτουργεί ως Ευρωπαϊκή χώρα, εφαρμόζοντας όμως χαμηλό φορολογικό συντελεστή 10% , στην προσπάθειά της να αποτρέψει την φυγή των υπεράκτιων εταιριών που είχαν ιδρυθεί στο έδαφός της.

Οι υπεράκτιες εταιρίες που έχουν ιδρυθεί στην Κύπρο φορολογούνται επί του καθαρού κέρδους και συγκεκριμένα οι εταιρίες που υπήρχαν και λειτουργούσαν πριν την 31η Δεκεμβρίου 2001 φορολογούνται με συντελεστή

4.25% μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005 και με 10% μετά την 1η Ιανουαρίου 2005. Για τις εταιρείες που ιδρύθηκαν κατά την διάρκεια του έτους 2002 ο φόρος ήταν 4.25% για τα κέρδη του 2002 και 10% από την Ιανουαρίου 2003. Οι εταιρείες που ιδρύθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2003 φορολογούνται με 10%.

Η σημαντικότερη νομοθετική αλλαγή, ήταν η αύξηση του φορολογικού συντελεστή στα κέρδη των υπεράκτιων εταιριών από 4,25% σε 10%, που είναι ο κοινός φορολογικός συντελεστής των εισοδημάτων κάθε δραστηριότητας που διενεργείται στο εσωτερικό της χώρας ή στο εξωτερικό. Επίσης το μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών, πρέπει να διαιρείται σε μία(1) τουλάχιστο μετοχή και να υπάρχει ένας εγγεγραμμένος μέτοχος που μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο, εταιρία ή εμπίστευμα. Οι μετοχές κρατούνται συνήθως από εμπειστευματοδόχους κατόχους, για λογαριασμό των δικαιούχων μετόχων, με συμφωνητικό έγγραφο για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των μετόχων. Στις περιπτώσεις εμπιστευμάτων, το ονοματεπώνυμο και τα λοιπά στοιχεία των δικαιούχων μετόχων δίνονται μόνο στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου.

Μια εγγεγραμμένη εταιρία φορολογείται με συντελεστή 10% επί των καθαρών κερδών της, μόνο αν είναι κάτοικος Κύπρου, που σημαίνει ότι οι διοικούντες κατοικούν στο νησί περισσότερο από 165 ημέρες τον χρόνο, οπότε όπως επιβάλλεται από τον νόμο ορίζονται Κύπριοι στο ΔΣ, το οποίο συνεδριάζει στην Κύπρο.

Τα μερίσματα και τα κέρδη από μόνιμες εγκαταστάσεις του εξωτερικού, οι πληρωμές μερισμάτων, τόκων ή δικαιωμάτων που γίνονται στο εξωτερικό, τα κέρδη που προκύπτουν από την πώληση ακινήτων ιδιοκτησίας εκτός Κύπρου, οι συγχωνεύσεις οι αναδιοργανώσεις και οι απορροφήσεις επιχειρήσεων, απαλλάσσονται από φόρους.

Παραθέτουμε παρακάτω το φορολογικό

3.2 Φορολογικό Σύστημα της Κύπρου 2014

- **Εταιρικός φόρος**
- Η Κύπρος προσφέρει ένα φάσμα φορολογικών πλεονεκτημάτων στις εταιρείες που διεξάγουν εργασίες στην Κύπρο. Τα πλεονεκτήματα αυτά πηγάζουν από την ευνοϊκή φορολογία της Κύπρου που είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και από το εκτενές δίκτυο συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας. Εν συντομία οι κύριες πρόνοιες της εταιρικής φορολογίας είναι:
- ομοιόμορφος φορολογικός συντελεστής εταιρικού φόρου 10% που είναι ο χαμηλότερος στην ΕΕ·
- μη φορολόγηση των μερισμάτων ή των πληρωμών τόκων σε πρόσωπα που δεν είναι κάτοικοι της Κύπρου·
- μη παρακράτηση φόρου για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties) αναφορικά με τη χρήση των δικαιωμάτων εκτός Κύπρου·
- ευνοϊκή μεταχείριση των ζημιών·
- μη επιβολή φορολογίας για την μόνιμη εγκατάσταση εκτός Κύπρου, υπό όρους·

- συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας με πάνω από 46 χώρες·
- μη επιβολή φόρου επί κεφαλαιουχικών κερδών από τη διάθεση χρεογράφων σε αναγνωρισμένο Χρηματιστήριο·
- μη επιβολή φόρου επί των κερδών από αναδιοργανώσεις·
- αφορολόγητος επαναπατρισμός κερδών και κεφαλαίου.

Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων

Φορολογικός κάτοικος Κύπρου είναι άτομο που παραμένει στη Δημοκρατία για 183 ημέρες στο φορολογικό έτος. Οι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου φορολογούνται για το εισόδημα που κέρδισαν τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Αντίθετα, οι μη κάτοικοι φορολογούνται μόνο για το εισόδημα που απέκτησαν από Κυπριακές πηγές.

Ο ανώτερος φορολογικός συντελεστής για εισόδημα είναι 35% και το αφορολόγητο εισόδημα για κάθε φορολογικό έτος είναι €19,500.

Οι ακόλουθες πρόνοιες για φόρο εισοδήματος ισχύουν για φυσικά Πρόσωπα:

- χαμηλός φόρος εισοδήματος·
- καμία επιβολή φορολογίας σε εισόδημα που προέρχεται από μερίσματα και τόκους, υπό ορισμένους όρους·
- δεν επιβάλλεται φόρος σε περίπτωση μόνιμης εγκατάστασης στο εξωτερικό και για μισθό που κερδίζεται στο εξωτερικό, υπό ορισμένους όρους·
- κέρδη που εξασφαλίζονται από την πώληση χρεογράφων απαλλάσσονται της φορολογίας·
- η ζημία του τρέχοντος έτους και προηγούμενων ετών αφαιρούνται από το φορολογητέο εισόδημα, υπό ορισμένους όρους·
- εισόδημα που λαμβάνεται από φιλοδώρημα επί αφυπηρητήσεως, από αποζημίωση λόγω θανάτου ή τραυματισμού, ταμείο προνοίας, ταμείο συντάξεων, ή άλλα εγκεκριμένα ταμεία, απαλλάσσεται από φορολογία.

Ειδική Φορολογική Μεταχείριση

Διεθνή Καταπιστεύματα

Τα Κυπριακά Διεθνή Καταπιστεύματα απολαμβάνουν σημαντικά φορολογικά πλεονεκτήματα τα οποία προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες φορολογικού προγραμματισμού:

- το εισόδημα και τα κέρδη ενός Κυπριακού Διεθνούς Καταπιστεύματος τα οποία προκύπτουν από πηγές εκτός Κύπρου εξαιρούνται από οποιοδήποτε φορολογία που επιβάλλεται στην Κύπρο·
- μερίσματα, τόκοι και άλλο εισόδημα που λαμβάνεται από ένα καταπίστευμα από μια Κυπριακή εταιρεία διεθνών δραστηριοτήτων δεν υπόκεινται σε φορολογία ούτε σε παρακράτηση φόρου·

- δεν επιβάλλεται φόρος κεφαλαιουχικών κερδών πάνω στη απόσβεση περιουσιακών στοιχείων ενός διεθνούς καταπιστεύματος·
- απαλλαγή από τη φορολογία σε περίπτωση αλλοδαπού που δημιουργεί ένα διεθνές καταπίστευμα στην Κύπρο και αφυπηρετεί στη χώρα, υπό τον όρο ότι όλη η ακίνητη περιουσία και το εισόδημα που κερδίζεται βρίσκεται στο εξωτερικό, ακόμη και αν το φυσικό πρόσωπο είναι δικαιούχος.

Φορολογία Ναυτιλιακών Εταιρειών

Κέρδη από τη λειτουργία πλοίων εγγεγραμμένων στο Κυπριακό Νηολόγιο ή από μερίσματα που λαμβάνονται από μια πλοιοκτήτρια εταιρεία υπόκεινται σε μηδενικό εταιρικό φόρο. Οι ναυτιλιακές δραστηριότητες που εμπίπτουν στον περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις) Νόμο του 2010 Ν.44(Ι)/2010 και μπορούν να επιλέξουν να φορολογηθούν είτε με βάση τον νόμο αυτό είτε με βάση τον περί φορολογίας του εισοδήματος Νόμο.

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Ο φορολογικός συντελεστής ΦΠΑ που επιβάλλεται έχει προσαρμοστεί στο 19%. Ισχύουν επίσης μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ 9% και 5%, όπως και μηδενικός συντελεστής ΦΠΑ πάνω σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες. Επισκέπτες από χώρες που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να διεκδικήσουν επιστροφή του ΦΠΑ που πληρώθηκε κατά την αγορά αγαθών στην Κύπρο κατά την αναχώρησή τους από την Κύπρο, νοουμένου ότι τα αγαθά που αγοράστηκαν μεταφέρθηκαν εκτός Κύπρου (και εκτός ΕΕ) στις προσωπικές τους αποσκευές.

Κυπριακή Ιθύνουσα Εταιρεία

Μια Κυπριακή Ιθύνουσα Εταιρεία μπορεί να αξιοποιηθεί αποτελεσματικά για σκοπούς φορολογικού σχεδιασμού, και ταυτόχρονα να απολαμβάνει το γεγονός ότι είναι εγκαταστημένη σε ένα φημισμένο επιχειρηματικό κέντρο. Εν συντομία μια Κυπριακή Ιθύνουσα Εταιρεία προσφέρει τα ακόλουθα σημαντικά φορολογικά. Πλεονεκτήματα

- μη παρακράτηση φόρου πάνω στο εισόδημα από μερίσματα που λαμβάνονται από θυγατρικές εταιρείες στο εξωτερικό·
- συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας με πάνω από 40 χώρες, που επιτρέπουν χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές πάνω σε μερίσματα ή άλλο εισόδημα που λαμβάνεται από θυγατρικές εταιρείες στο εξωτερικό·
- ως κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι Κυπριακές Ιθύνουσες Εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στην Κύπρο μπορούν επίσης να απολαμβάνουν μη παρακράτηση φόρου πάνω σε μερίσματα που λαμβάνονται από θυγατρικές εταιρείες στην ΕΕ·

- μη παρακράτηση φόρου επί των κεφαλαιουχικών κερδών και το εισόδημα είτε μετοχών του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας είτε των μετοχών της Κυπριακής εταιρείας χαρτοφυλακίου·
- μη καταβολή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών ή εισοδήματος από την εκκαθάριση της Κυπριακής εταιρείας χαρτοφυλακίου·
- μη παρακράτηση φόρου από τη διανομή κερδών, κάτω από ορισμένους όρους·
- μερίσματα της Κυπριακής Ιθύνουσας Εταιρείας που προορίζονται προς τους μη μόνιμους κατοίκους μετόχους εξαιρούνται από την παρακράτηση φόρων·
- τα κέρδη που αποκτώνται από μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό απαλλάσσονται από τον Κυπριακό φόρο, κάτω από ορισμένους όρους·
- ένας όμιλος Κυπριακών εταιρειών ποικίλων δραστηριοτήτων που ανήκει σε Κυπριακή Ιθύνουσα Εταιρεία έχει τη δυνατότητα αντιστάθμισης των ζημιών και των κερδών των επιχειρήσεων οι οποίες ανήκουν στον ίδιο όμιλο·
- δεν υπάρχει ελάχιστη περίοδος συμμετοχής·

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

4. 1. Ξέπλυμα χρήματος

Ο όρος «νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες», αναφέρεται διεθνώς σε πολλές νομοθετικές ρυθμίσεις, αναλύσεις και αναφορές, με την ονομασία «money laundering».

Οι δραστηριότητες των offshore εταιριών θεωρούνται παράνομες, όταν νομιμοποιούν και ξεπλένουν το «μαύρο» χρήμα, όταν σε πολλές περιπτώσεις χρηματοδοτούν την τρομοκρατία και όταν γενικά φοροδιαφεύγουν με την ευρεία έννοια της προσπάθειας απόκρυψης της φορολογητέας ύλης καταστρατηγώντας τον νόμο με την αποφυγή πληρωμής του φόρου.

Γεννάται το ερώτημα κατά πόσο νόμιμη είναι η οικονομική ενέργεια της ανάπτυξης σε διεθνές επίπεδο με στόχο την μείωση της φορολογίας, όταν ο διεθνής στρατηγικός σχεδιασμός το προβλέπει με απώτερο σκοπό την επανεπένδυση των κεφαλαίων που θα εξοικονομηθούν από την φορολογική μείωση.

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται έξω από τα όρια της χώρας τους, σε χώρες υποδοχής με χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές επί των κερδών τους, εμφανίζουν τεράστιους εικονικούς τζίρους και διανέμουν στους εταίρους τους μεγάλα φορολογημένα κέρδη. Η διαδικασία αυτή είναι παγκοσμίως γνωστή ως «money laundering», «ξέπλυμα χρήματος».

Σύμφωνα με έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας που δημοσιοποιήθηκε το 2007, ο παγκόσμιος τζίρος από εγκληματικές πράξεις υπολογίζεται σε 1-1,6 τρις, δολάρια τον χρόνο, από τα οποία 20-40 δις δολάρια προέρχονται από διαφθορά, 500-1.000 δις. Δολάρια προέρχονται από εγκληματικές πράξεις και 500 δις δολάρια προέρχονται από φοροδιαφυγή. (εφημερίδα Καθημερινή 22.9.2007).

Η νομιμοποίηση κεφαλαίων μέσω υπεράκτιων εταιριών, σύμφωνα με την οδηγία του ΣΔΟΕ, (Επιχειρησιακό σχέδιο δράσης για την πρόληψη και καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες Α.Π.105004/17.7.2001), ακολουθεί τρία στάδια:

1. το στάδιο της «τοποθέτησης», όπου ο νόμιμος επιχειρηματίας ή υπάλληλος, τοποθετεί τα νόμιμα και τα παράνομα χρήματα, σε τακτά χρονικά διαστήματα για να μην κινεί υποψίες, σε Τραπεζικούς λογαριασμούς,.

2. το στάδιο του «στοιβάγματος», της μεγάλης κινητικότητας του χρήματος, όπου οι μετοχές της εταιρίας αγοράζονται με τα χρήματα αυτά, με τα οποία γίνονται επενδύσεις στη χώρα που θέλει να εισάγει το ανακυκλωμένο χρήμα. Π.χ. αγοράζει ακίνητα. Κατόπιν πωλεί σε άλλον αγοραστή, αγοράζει άλλο ακίνητο και έτσι χάνεται η οσμή του βρώμικου χρήματος.

3. το τρίτο στάδιο είναι της «μετάλλαξης», κατά το οποίο το βρώμικο χρήμα που έχει καθαρίσει πλέον μέσω των υπεράκτιων εταιριών, εμφανίζεται ως κέρδος, από την καθόλα νόμιμη συναλλαγή, όπως η πώληση του ακινήτου που είχαν στην ιδιοκτησία τους.

Παρακάτω θέτουμε ένα παράδειγμα από τη διεθνή βιβλιογραφία, που δείχνει έναν συνηθισμένο τρόπο ξέπλυματος χρήματος, αλλά και ότι όταν υπάρχει βούληση ισχυρών χωρών, εδώ ΗΠΑ και Ισραήλ, δεν υπάρχουν φραγμοί και δυσκολίες στον εντοπισμό, την φορολόγηση και την απόδοση δικαιοσύνης, στις εταιρίες που διαπράττουν ποινικά αδικήματα.

4.2. Το παράδειγμα της Crazy Eddie's Electronics

Το 1992 ο Eddie Antar, ιδιοκτήτης της Crazy Eddie's Electronics, καταδικάστηκε σε 8 χρόνια για ξέπλυμα χρήματος, επειδή απέκρυψε από τις αρχές έσοδα της εταιρίας του. Ο Antar έκανε συχνές καταθέσεις μικροποσών σε τράπεζα του Ισραήλ. Σε μια μέρα έκανε καταθέσεις ποσών έως 10.000 δολαρίων. (στάδιο τοποθέτησης). Πριν οι τράπεζες των ΗΠΑ ή του Ισραήλ παρατηρήσουν την μεγάλη αύξηση στα υπόλοιπα των λογαριασμών του, ο Antar τα μετέφερε σε Τράπεζες του Παναμά. (στάδιο διαστρωμάτωσης). Από εκεί τα κεφάλαια αυτά, εύκολα μεταφέρθηκαν σε off shore εταιρίες του και από τις off shore τα ενσωμάτωσε σαν κέρδη της εταιρίας του της Crazy Eddie's Electronics. (στάδιο ενσωμάτωσης).

Με τον τρόπο αυτό η Crazy Eddie's Electronics ξέπλυσε πάνω από 8 εκατομμύρια δολάρια παρουσιάζοντας κέρδη ποσού πάνω από 40 εκατομμύρια δολάρια. Ο Antar πούλησε τις μετοχές που είχε στην κατοχή του και κέρδισε ο ίδιος 30 εκατομμύρια δολάρια. Οι αρχές του Ισραήλ τον παρέδωσαν στις ΗΠΑ το 1992.(Antar. 2011).

4.3. Η Κύπρος και το Ξέπλυμα Παράνομων Εσόδων

Γεγονός είναι ότι τα τελευταία χρόνια αυξάνεται συνεχώς η εισαγωγή στην Ελλάδα, αγαθών χαμηλού κόστους, τα οποία συνήθως τιμολογούνται από κάποια υπεράκτια εταιρία ή από κάποια εταιρία Ευρωπαϊκής χώρας που

φορολογεί με χαμηλό συντελεστή τα κέρδη, όπως είναι η Κύπρος ή η Βουλγαρία που φορολογούν με 10%.

Οι εμπορικές συναλλαγές μέσω τέτοιων διεθνών δραστηριοτήτων εταιριών είναι συνήθως τριγωνικές, όπου τα εμπορεύματα αποστέλλονται από άλλη χώρα, ενώ τιμολογούνται από άλλη χώρα, κρατώντας συγχρόνως οι ιδιοκτήτες, την ανωνυμία τους.

Όπως αναφέραμε παραπάνω, η Κύπρος από την 1^η Μαΐου του 2004, ως κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν συμπεριλαμβάνεται στις λίστες των χωρών «φορολογικών παραδείσων», εναρμόνισε τη φορολογική της νομοθεσία με τον Ο.Ο.Σ.Α., αλλά στην προσπάθειά της να αποτρέψει τη μαζική αποχώρηση των υπεράκτιων εταιριών, αμέσως μετά, από 1-1-2005, μείωσε τον φορολογικό της συντελεστή στο 10%.

Εκτός αυτού του προνομίου, νομοθέτησε και φορολογεί τα προερχόμενα εκτός νησιού εισοδήματα των εταιριών Διεθνών Δραστηριοτήτων που έχουν την έδρα τους στο νησί, μόνο όταν η διοίκηση της επιχείρησης ασκείται από την Κύπρο και οι διοικητές κατοικούν στο νησί για περισσότερο από εξι μήνες τον χρόνο. Στην αντίθετη περίπτωση οι διοικητές φορολογούνται στη χώρα της μόνιμης κατοικίας τους.

Στην πράξη, τα πρόσωπα της διοίκησης δηλώνουν τόπο διαμονής μια χώρα που δεν φορολογεί τα εισοδήματα των φυσικών προσώπων που προέρχονται από πηγές του εξωτερικού, π.χ. ο Παναμάς.

Συμπερασματικά οι περισσότερες πρώην υπεράκτιες εταιρίες στην Κύπρο είναι εικονικές, επειδή δεν ασκούν πραγματικές εμπορικές δραστηριότητες.

Η ευνοϊκή φορολογική νομοθεσία Ευρωπαϊκών χωρών όπως η Κύπρος δημιουργεί ένα σύστημα όπου ο κύριος συμβαλλόμενος είναι συνήθως μια offshore, η οποία αναθέτει σε μια Κυπριακή εταιρία την Παγκόσμια εκπροσώπηση της, μέσω μιας σύμβασης εκπροσώπησης-αντιπροσώπευσης, Για πάσης φύσεως συναλλαγές. Δηλαδή η Κυπριακή εταιρία συναλλάσσεται στο όνομά της, αλλά για λογαριασμό της offshore.

Για τις υπηρεσίες αυτές η Κυπριακή εταιρία χρεώνει ποσοστιαία % προμήθεια επί του τζίρου, η οποία μόνο φορολογείται στην Κύπρο. Τα υπόλοιπα κέρδη φορολογούνται με τους συντελεστές του «παραδείσου», που εδρεύει η offshore.(ακόμη και μηδενικούς).

4.4. Παραδείγματα «βρώμικων συναλλαγών», όπως διαπιστώθηκαν από ελέγχους του Σ.Δ.Ο.Ε.

Παραθέτω, κατόπιν αδείας του, παραδείγματα από την μελέτη του φίλου-συναδέλφου στην Κεντρική Υπηρεσία του ΣΔΟΕ Τάσου Μπεζαντάκου, όπως δημοσιεύθηκε στην Π.Ο.Ε. Δ.Ο.Υ., με τίτλο

OFFSHORE ΕΤΑΙΡΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΙΕΞΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ .

1^ο Παράδειγμα: Αγορά ιατρικών ειδών από προμηθεύτρια χώρα της Ε.Ε. σε κρατικό νοσοκομείο.

Ελληνική εταιρεία προμηθεύει κρατικά νοσοκομεία με ιατρικά είδη, τα οποία υπερτιμολογεί με τριγωνικές πωλήσεις μέσω εταιρίας εκπροσώπησης και υπεράκτιας εταιρίας, δια του κυκλώματος που έχει συστήσει, με αποτέλεσμα αφ ενός το Ελληνικό δημόσιο να χρεώνεται με τα ποσά της υπερτιμολόγησης από αυτήν την διαδικασία και αφ ετέρου, τα ποσά αυτά να καταλήγουν στον προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του Έλληνα πατριώτη, που είναι ο ιδιοκτήτης της Offshore εταιρίας

Παραθέτουμε αναλυτικά παρακάτω όλη τη διαδικασία και τους ρόλους των εμπλεκόμενων μερών.

A) Ο αρχικός προμηθευτής των ιατρικών ειδών, είναι η Εταιρεία Α, χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

B) Η ενδιαμέσως Εταιρεία Εκπροσώπησης Β που ιδρύθηκε σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, είναι δημιούργημα της Ελληνικής Εταιρείας για την εξυπηρέτηση των κερδοσκοπικών σκοπών της.

Γ) Η Offshore εταιρεία Γ, με έδρα π.χ. τον Παναμά, είναι δημιούργημα επίσης της Ελληνικής Εταιρείας.

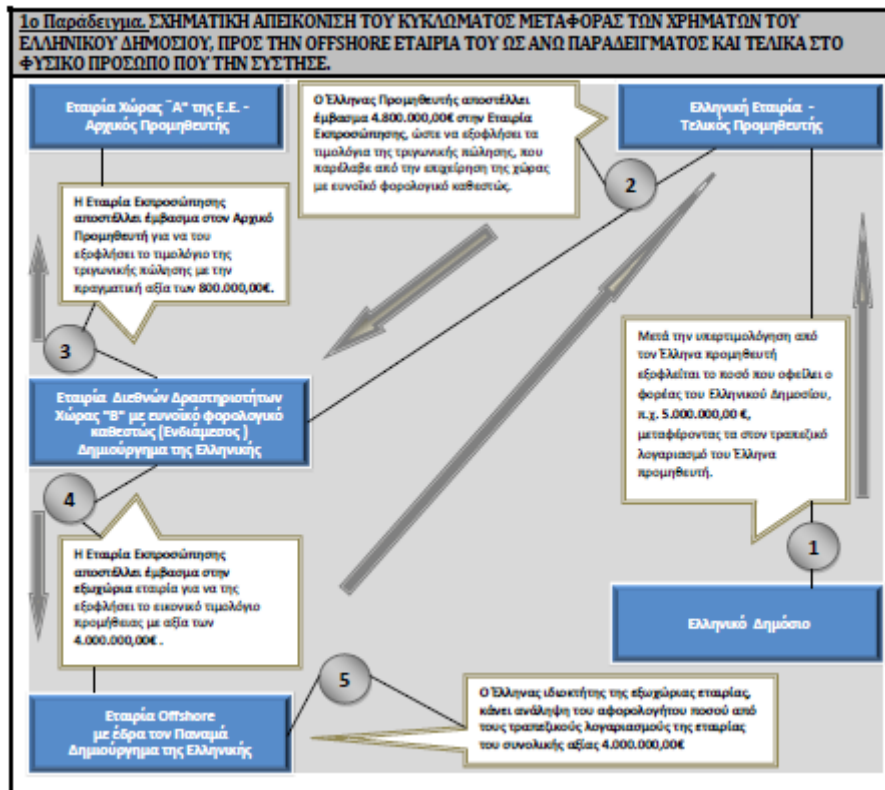
Δ) Η Ελληνική Εταιρεία Δ, που είναι ο τελικός προμηθευτής των ιατρικών ειδών στο Ελληνικό Δημόσιο (νοσοκομεία) και πραγματικός ιδιοκτήτης των εταιρειών Β και Γ.

Ε) Ελληνικό Δημόσιο- Νοσοκομεία Ε.

Συνοπτικά η διαδικασία περιγράφεται :

- 1. Η εταιρεία Α, (αρχικός προμηθευτής), στέλνει τα εμπορεύματα (ιατρικά είδη) με Δελτίο Αποστολής, στην Ελληνική επιχείρηση Δ, πραγματοποιώντας τριγωνική πώληση,**
- 2. ενώ εκδίδει (η εταιρεία Α), τα τιμολόγια πώλησης προς την εταιρεία εκπροσώπησης Β, της χώρας με το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, στην πραγματική τους αξία, έστω 800.000,00€.**
- 3. Η Offshore εταιρεία Γ, (δημιούργημα επίσης της Ελληνικής εταιρείας), εκδίδει Τιμολόγια Παροχής Υπηρεσιών, ποσού 4.000.000,00€, προς την εταιρεία εκπροσώπησης Β, για έξοδα προμηθειών.**
- 4. Η εταιρεία εκπροσώπησης Β, της χώρας με το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, εκδίδει Τιμολόγιο Πώλησης ποσού αξίας 4.800,000,00 €, σε πολλαπλάσια αξία (υπερτιμολόγηση), προς την Ελληνική εταιρεία Δ, για τα εμπορεύματα του αρχικού προμηθευτή, της εταιρείας Α, (τιμολογημένης αξίας 800.00,00 €).**
- 5. Η Ελληνική Εταιρεία Δ λαμβάνει τιμολόγια για τα εμπορεύματα του αρχικού προμηθευτή Α από την εταιρεία εκπροσώπησης Β της χώρας με το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, υπερτιμολογημένα. Ακολούθως αποστέλλει τα εμπορεύματα, στο Ελληνικό δημόσιο με αξία 5.000.000,00€, πολλαπλάσια σε σχέση με την αρχική τιμολόγηση του αρχικού προμηθευτή.**
- 6. Το Ελληνικό νοσοκομείο, (Ν.Π.Δ.Δ.), λαμβάνει τα εμπορεύματα από την Ελληνική εταιρεία Δ' στην τιμή των 5.000.000,00€, υπερχρεώνοντας το Ελληνικό κράτος με το ποσό των 4.200.000,00€, αφού η πραγματική αξία των εμπορευμάτων τιμολογήθηκε με το ποσό των 800.000,00 ευρώ.**

Σχηματικά η διαδικασία αυτή απεικονίζεται κατωτέρω :

Το ποσό των 5.000.000,00€ κατανέμεται ως εξής :

- Α)** ποσό 200.000,00€ φορολογείται ως κέρδος της Ελληνικής Εταιρείας στην Ελλάδα που διενήργησε την εμπορική πράξη της προμήθειας.
- Β)** ποσό 4.800.000,00€ εμβάστηκε από την Ελληνική εταιρεία Δ' στην εταιρεία εκπροσώπησης Β,
- Γ)** ποσό 800.000,00€ εμβάστηκε στον αρχικό προμηθευτή Α' από την εταιρεία εκπροσώπησης Β', ενώ τα υπόλοιπα ,
- Δ)** 4.000.000,00€, εμβάστηκαν στην Offshore Εταιρεία Γ' του Έλληνα προμηθευτή από την Εταιρεία Εκπροσώπησης Β.

Η χρηματική ροή περιγράφεται με τις παρακάτω κινήσεις:

- 1) Το **Ελληνικό Δημόσιο** (Νοσοκομείο) **εξοφλεί το τιμολόγιο της Ελληνικής εταιρείας**, (του Έλληνα προμηθευτή), **ποσού 5.000.000,00€**, πιστώνοντας το ισόποσο, στον τραπεζικό του λογαριασμό του προμηθευτή και χρεώνοντας το Δημόσιο.

- 2) Η Ελληνική εταιρεία Δ, αποστέλλει έμβασμα 4.800.000,00€ στην εταιρεία εκπροσώπησης Β, ώστε να εξοφληθούν τα τιμολόγια της τριγωνικής πώλησης, που παρέλαβε από τις εταιρείες της χώρας με το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς.
- 3) Η Εταιρεία Εκπροσώπησης Β, εξοφλεί το τιμολόγιο του αρχικού προμηθευτή, της εταιρείας Α, στην πραγματική αξία των 800.000,00€.
- 4) Η Εταιρεία Εκπροσώπησης Β, εξοφλεί το εικονικό τιμολόγιο προμήθειας της offshore εταιρείας Γ, ποσού αξίας 4.000.000,00€.
- 5) Ο Έλληνας ιδιοκτήτης Δ της offshore εταιρείας Γ, μπορεί να κάνει ανάληψη του αφορολόγητου κερδισμένου σε βάρος του Ελληνικού δημοσίου ποσού των 4.000.000,00€, που πιστώθηκε στον λογαριασμό της offshore εταιρείας του.

2° Παράδειγμα: Αγορά με δημόσιο διαγωνισμό τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού με λογισμικό, από επιχείρηση χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δύο Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) διενεργούν δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό και προχωρούν στην αγορά τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού με το αντίστοιχο λογισμικό, για την κάλυψη των υπηρεσιακών τους αναγκών. Η ελληνική επιχείρηση που επιλέχθηκε ως ανάδοχος μειοδότης για την υλοποίηση της προμήθειας και λειτούργησε ως αντιπρόσωπος στην Ελλάδα της ευρωπαϊκής προμηθεύτριας εταιρείας, επινόησε και έστησε το κύκλωμα, προκειμένου η αξία των εμπορευμάτων να υπερτιμολογηθεί και να μειωθούν τα φορολογητέα κέρδη. Το όφελος μπορεί να καρπώθηκε ο Έλληνας αντιπρόσωπος –ιδιοκτήτης της Ελληνικής εταιρείας ή αυτός να ενήργησε έναντι αμοιβής, για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής εταιρείας.

Τα εμπλεκόμενα μέρη με διακριτούς τους ρόλους τους έχουν ως ακολούθως:

Α) Η Εταιρεία Α χώρας Ε.Ε. είναι ο αρχικός προμηθευτής του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και λογισμικού.

Β) Η Εταιρεία εκπροσώπησης Β που ιδρύθηκε σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς (Ενδιάμεσος) και είναι δημιούργημα της Ελληνικής εταιρείας για την εξυπηρέτηση των κερδοσκοπικών σκοπών της.

Γ) Η Ελληνική Εταιρεία Δ, που είναι ο τελικός προμηθευτής του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και λογισμικού στο Ελληνικό Δημόσιο (Ν.Π.Δ.Δ.) και ο πραγματικός ιδιοκτήτης των εταιρειών Β και Γ.

Δ) Η Offshore Εταιρεία Γ με έδρα π.χ. τον Παναμά δημιούργημα επίσης της Ελληνικής εταιρείας Δ.

Ε) Το Ελληνικό Δημόσιο -Τα δύο Ν.Π.Δ.Δ..

Συνοπτικά η διαδικασία περιγράφεται:

1) Ο αρχικός προμηθευτής Α εκδίδει προς την Ελληνική εταιρεία Δ για την αγορά του τηλεπικοινωνιακού μηχανολογικού εξοπλισμού, δύο τιμολόγια, συνολικής αξίας 900.000,00€ (500.000,00€+400.000,00€).

2) στη συνέχεια, καθ' υπόδειξη του Έλληνα Ιδιοκτήτη της Ελληνικής εταιρείας Δ, ο Αρχικός Προμηθευτής Α τιμολογεί την Εταιρεία εκπροσώπησης Β για το λογισμικό, με δύο τιμολόγια Τ.Π.Υ. συνολικής αξίας 2.700.000,00€ (1.500.000,00€+1.200.000,00€)

Η συνολική τιμολόγηση της ευρωπαϊκής προμηθεύτριας εταιρείας Α ανέρχεται σε 3.600.000,00€. Δηλ.(900.000,00€+2.700.000,00€).

3) Η εταιρεία εκπροσώπησης Β τιμολογεί για το ίδιο λογισμικό την Ελληνική εταιρεία Δ με δύο τιμολόγια: 3.500.000,00€ (αρχικό 1.500.000,00€) + 3.800.000,00€ (αρχικό 1.200.000,00€)=7.300.000,00€ υπερτιμολογώντας το λογισμικό κατά 2.000.000,00€ και 2.600.000,00€ αντίστοιχα.

4) Η offshore Γ τιμολογεί την εταιρεία εκπροσώπησης Β με προμήθειες προκειμένου να της δημιουργήσει έξοδα, παρότι αυτή έχει έδρα σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς με δύο Τ.Π.Υ. αξίας: 1.200.000,00€ + 2.500.000,00€= 3.700.000,00€.

5) Η Ελληνική Εταιρεία Δ λαμβάνει τιμολογεί το Ν.Π.Δ.Δ.

1. με δύο τιμολόγια. 1.500.000,00€ (τεχνολογικός εξοπλισμός) + 3.000.000,00€ (λογισμικό) = 4.500.000,00€ και επίσης τιμολογεί το Ν.Π.Δ.Δ.

2. με δύο τιμολόγια αντίστοιχα. 1.500.000,00€ (τεχνολογικός εξοπλισμός) + 2.500.000,00€ (λογισμικό) = 4.500.000,00€.

Συνολική αξία τιμολόγησης του Ελληνικού Δημοσίου

4.500.000,00€=4.000.000,00€ = 8.500.000,00€.

Η διαφορά μεταξύ υπερτιμολόγησης και πραγματικής αξίας είναι 8.500.000,00€ - 3.600.000,00€ = 4.900.000,00 €.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι στο ένα Ν.Π.Δ.Δ. εκδίδει για τον εξοπλισμό τιμολόγιο αξίας 1.500.000,00€ υπερτιμολογημένο κατά 1.000.000,00€ και για το λογισμικό, εκδίδει τιμολόγιο αξίας 3.000.000,00€ υπερτιμολογημένο κατά 1.500.000,00€.

Στο δεύτερο Ν.Π.Δ.Δ. εκδίδει αντίστοιχα για τον εξοπλισμό τιμολόγιο αξίας 1.500.000,00€ υπερτιμολογημένο κατά 1.100.000,00€ και για το λογισμικό τιμολόγιο αξίας 2.500.000,00€ υπερτιμολογημένο κατά 1.300.000,00€..

Το συνολικό ποσό υπερτιμολόγησης ανέρχεται σε 4.900.000,00€, που κατανέμεται ως κάτωθι:

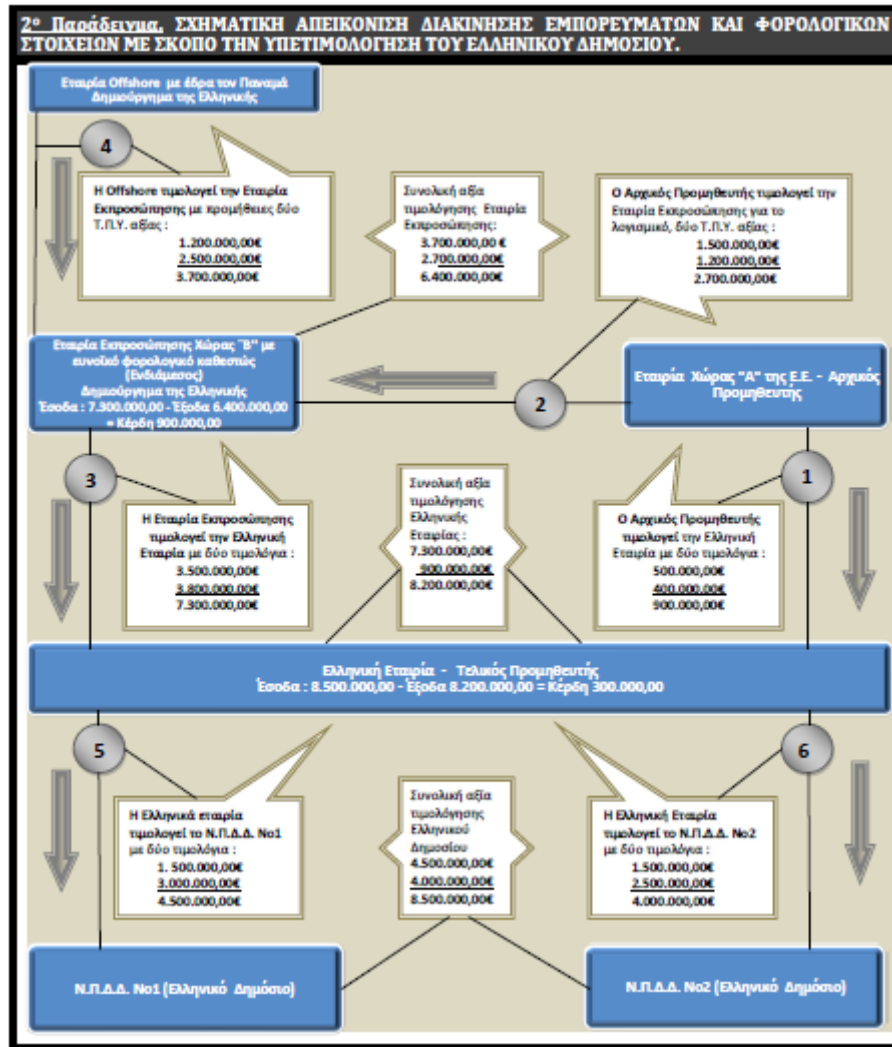
Α) 300.000,00€ ως καθαρό κέρδος της Ελληνικής Επιχείρησης που φορολογήθηκε στην Ελλάδα (Έσοδα :8.500.000,00€- Έξοδα 8.200.000,00€ = Κέρδη 300.000,00€).

Β) 900.000,00€ ως καθαρό κέρδος της επιχείρησης εκπροσώπησης ιδιοκτησίας του Έλληνα επιχειρηματία, που φορολογείται στην χώρα με

ευνοϊκό καθεστώς φορολόγησης (Έσοδα:7.300.000,00€ - Έξοδα 6.400.000,00€ = Κέρδος 900.000,00€).

Γ) 3.700.000,00€ που μεταφέρθηκε στην offshore εταιρεία Γ με έδρα τον Παναμά ιδιοκτησίας του Έλληνα επιχειρηματία προκειμένου να αποφευχθεί η φορολόγησή του.

Σχηματικά η διαδικασία αυτή απεικονίζεται κατωτέρω :

3^ο Παράδειγμα: Αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού από προμηθεύτρια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με επιδότηση κατά 50% από το Ελληνικό Δημόσιο.

Ελληνική βιομηχανία αγόρασε μηχανολογικό εξοπλισμό από προμηθεύτρια εταιρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το κόστος της οποίας πήρε επιδότηση από το Ελληνικό δημόσιο στο 50% της αξίας αγοράς. Για τον λόγο αυτό ο μεγαλομέτοχος της Ελληνικής βιομηχανίας, έστησε ένα κύκλωμα προκειμένου να λάβει τον ως άνω εξοπλισμό σε πολλαπλάσια αξία από την πραγματική. Προφανής σκοπός του ήταν να λάβει μεγαλύτερη επιδότηση, που θα κάλυπτε

τη συμμετοχή της εταιρίας του στην αγορά του εξοπλισμού καθώς και να εμβάσει ποσά στους προσωπικούς λογαριασμούς του ιδίου και των υπολοίπων φυσικών προσώπων που συμμετείχαν στο κύκλωμα.

Οι αναφερόμενοι – εμπλεκόμενοι στο παράδειγμα που παραθέτουμε είναι οι ακόλουθοι:

1. Η Ελληνική βιομηχανία «Ω» που αγόρασε τον μηχανολογικό εξοπλισμό, πήρε τη σχετική επιδότηση από το δημόσιο, εξαγόρασε την ομοειδή επιχείρηση 1 και είχε ως μετόχους τους Ω1, Ω2 και Ω3.
2. Η αρχική προμηθεύτρια εταιρία Ε που πούλησε τον εξοπλισμό στην Ω.
3. Ο μεγαλομέτοχος «Ω1» της Ω που έστησε το κύκλωμα σε συνεργασία με τον Δ.
4. Ο Δ που σε συνεργασία με τον Ω1 ίδρυσαν την offshore Ο και την εταιρία εκπροσώπησης Θ σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, προκειμένου αυτές να στέλνουν έξοδα στην Ελληνική βιομηχανία και να λαμβάνουν έσοδα.
5. Η Λ που είναι η κόρη του Δ εισέπραξε μέρος της επιδότησης για να αγοράσει ακίνητο.
6. Η Ζ που είναι μέτοχος της ομοειδούς εταιρίας Ι, την πούλησε στην Ω λαμβάνοντας μέρος από το ποσό της επιδότησης.
7. Ο δικηγόρος Κ που παρείχε νομικές υπηρεσίες στον Ω1 και Δ προκειμένου να συστήσει την offshore Ο και την εταιρία εκπροσώπησης Θ, καθώς και να τις εκπροσωπεί, λαμβάνοντας τη σχετική αμοιβή.

Συνοπτικά αναφέρουμε ότι:

- Ο αρχικός προμηθευτής Ε τιμολόγησε στην offshore Ο τον εξοπλισμό στην πραγματική του αξία.
 - Η offshore Ο μέσω της εταιρίας εκπροσώπησης Θ τιμολόγησε στην ελληνική βιομηχανία Ω τον εξοπλισμό σε πολλαπλάσια αξία.
 - Το Ελληνικό δημόσιο επιδότησε την ελληνική βιομηχανία Ω στο 50% της πολλαπλάσιας αξίας.
 - Η Ελληνική βιομηχανία Ω εξόφλησε τα υπερτιμολογημένα τιμολόγια εμβάζοντας ποσά στην offshore Ο.
 - Η offshore Ο κατέθεσε χρηματικά ποσά στα φυσικά πρόσωπα (Ω1, Ω2, Ω3, Δ, Λ, Κ και Ζ) που συμμετείχαν στο κύκλωμα, προκειμένου να αποκομίσουν τα κέρδη από τη διαφορά της επιδότησης.

Συγκεκριμένα αναφέρουμε την ακόλουθη σειρά γεγονότων:

1.Ο Αρχικός προμηθευτής εξέδωσε τρία τιμολόγια προς την offshore «Ο» συνολικής αξίας 9.040.000,00€ (3.100.000,00 + 2.700.000,00+ 3.240.000,00), που αφορούσε μηχανολογικό εξοπλισμό.

2. Η εταιρία εκπροσώπησης της «Θ» εξέδωσε υπερτιμολογημένα τιμολόγια αξίας 36.160.000,00 € για λογαριασμό της offshore «Ο», στην Ελληνική επιχείρηση «Ω», και η offshore «Ο» κατέθεσε στην Θ 900.000,00 € ως προμήθεια.

3. Σε συνεργασία με τον «Δ» η ΩΜΕΓΑ έλαβε από την offshore «Ο» μέσω της εταιρίας εκπροσώπησης «Θ» μερικώς εικονικά

τιμολόγια σε πολλαπλάσια αξία από την πραγματική, με σκοπό οι μέτοχοι Ω1, Ω2, Ω3 να καρπωθούν μέρος της διαφοράς ποσού 13.560.000,00 €.

4. Το Ελληνικό Δημόσιο χορήγησε επιδοτήσεις ύψους 18.080.000,00 € στην επιχείρηση ΩΜΕΓΑ.

5. Μέσω της offshore “Ο” του «Δ» υπερτιμολογήθηκε η Ελληνική επιχείρηση Ω, για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού από τον αρχικό προμηθευτή «Ε». Η «Ω» εξόφλησε την offshore «Ο» με συνολικό ποσό 36.160.000 ευρώ (πήρε σαν επιδότηση από το Ελληνικό Δημόσιο το 50% της υπερτιμολόγησης). Στη συνέχεια η offshore «Ο» μετέφερε το ως άνω ποσό ως εξής: 9.040.000€ στον αρχικό προμηθευτή «Ε» για την εξόφληση του εξοπλισμού και 13.560.000,00€, στο κύκλωμα που καρπώθηκε τη διαφορά μεταξύ πραγματικής επιδότησης και της υπερτιμολογημένης.

6. Η offshore «Ο» κατέθεσε στους τραπεζικούς λογαριασμούς 1, 2 και 3 του «Δ» 4.000.000,00€, που αποτελούν μέρος της διαφοράς (13.560.000,00€) μεταξύ πραγματικής και υπερτιμολογημένης αξίας του εξοπλισμού.

7. Η offshore «Ο» κατέθεσε για λογαριασμό του μετόχου «Ω1» της «Ω» συνολικά 1.000.000,00€, για εξαγορά της εταιρίας «Ι» μέσω αύξησης Μ.Κ.

8. Ο «Δ» κατέθεσε στη «Ζ» 860.000,00€, για τη συμμετοχή της στο κύκλωμα, αφού πούλησε την εταιρία της «Ι», στην ΩΜΕΓΑ με διαδοχικές αυξήσεις κεφαλαίου.

9. Η offshore «Ο» κατέθεσε στο δικηγόρο «Κ» 1.500.000,00€, από τα οποία τα 100.000,00€ ήταν η αμοιβή του και τα υπόλοιπα 1.400.000,00€, τα κατέθεσε ο «Κ» σε λογαριασμό του μετόχου «Ω1» της «Ω».

10. Η offshore “Ο” κατέθεσε στο μέτοχο «Ω1» 6.000.000,00€, τα οποία τα διένειμε ισόποσα (2.000.000,00€) σε δικό του λογαριασμό και σε λογαριασμούς των μετόχων «Ω2» και «Ω3» της «Ω».

11. Ο «Δ» κατέθεσε στο λογαριασμό της κόρης του «Λ» 1.000.000,00€, η οποία στη συνέχεια έκανε ανάληψη του ποσού για αγορά ακινήτου.

Διευκρινίζουμε πως η ροή των χρημάτων που διακινήθηκαν στο παραπάνω παράδειγμα από την τιμολόγηση του μηχανολογικού εξοπλισμού μέχρι και την κατάθεση στους προσωπικούς λογαριασμούς των φυσικών προσώπων που συμμετείχαν στο κύκλωμα είναι η κάτωθι.

Απεικόνιση ποσών από τον Αρχικό Προμηθευτή μέχρι την είσπραξη της επιδότησης				
Πραγματικό Κόστος Εξοπλισμού (βλέπε Νο1)	9.040.000,00€	Επιδότηση Ελληνικού Δημοσίου 50%	4.520.000,00€	Πραγματικό ποσό που θα έπρεπε να λάβει ως επιδότηση
Υπερτιμολογημένο Ποσό (βλέπε Νο2)	36.160.000,00€		18.080.000,00€	Ποσό επιδότησης μετά την υπερτιμολόγηση (βλέπε Νο 1)
Διαφορά	27.120.000,00€	Διαφορά	13.560.000,00€	Ποσό που μοιράστηκε στο κύκλωμα (βλέπε Νο 3,4)
Κίνηση Χρηματικών Ποσών από την διαφορά της επιπλέον επιδότησης που κατατέθηκαν στους εμπλεκόμενους				
Σχόλια	Φυσικά Πρόσωπα	Ποσά	Σχόλια	
(βλέπε Νο 9,10)	Μέτοχος Ω1	3.400.000,00€	Αμοιβή του μετόχου Ω1.	
(βλέπε Νο 10)	Μέτοχος Ω2	2.000.000,00€	Αμοιβή του μετόχου Ω2.	
(βλέπε Νο 10)	Μέτοχος Ω3	2.000.000,00€	Αμοιβή του μετόχου Ω3.	
(βλέπε Νο 6,11)	Δ ιδιοκτήτης Offshore	3.000.000,00€	Υπόλοιπο αμοιβής μείον κατάθεση στην Λ.	
(βλέπε Νο 2)	Θ εταιρία εκπροσώπησης	900.000,00€	Αφορά Προμήθεια εκπροσώπησης.	
(βλέπε Νο 11)	Λ κόρη Δ	1.000.000,00€	Μεταφέρθηκε από τον πατέρα της.	
(βλέπε Νο 7)	Ι εξαγορασθείσα εταιρία	1.000.000,00€	Ποσό εξαγοράς από Ω.	
(βλέπε Νο 8)	Ζ μέτοχος της Ι	860.000,00€	Αμοιβή της μετόχου Ζ που έλαβε από τον Δ.	
(βλέπε Νο 9)	Κ Δικηγόρος της Ω	100.000,00€	Αμοιβή του δικηγόρου Κ.	
(βλέπε Νο 3,4)	Σύνολο επιδότησης	13.560.000,00€		

Συμπερασματικά βλέπουμε πώς μια επιχείρηση στην άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας εντός της Ελληνικής επικράτειας συναλλάσσεται με τέτοιο τρόπο, που αντί με την παραγωγική της διαδικασία να αυξάνει το ΑΕΠ της χώρας, ακολουθεί την εύκολη όσο και κατακριτέα συμπεριφορά, που οδηγεί στη χρέωση του ελληνικού δημοσίου και κατ' επέκταση στην υπερχρέωση της χώρας. Αντίστοιχα και στο σύνολο των παραδειγμάτων, που αναφέραμε παραπάνω αποδεικνύεται πώς λειτούργησε ένα μέρος του επιχειρηματικού κόσμου στη χώρα μας, καθώς και με ποιόν τρόπο χρησιμοποίησαν τις offshore εταιρίες, προκειμένου να αποκομίσουν αφορολόγητα χρήματα και στη συνέχεια να τα ξεπλύνουν μέσω πολυδαίδαλων κυκλωμάτων. Αυτόνομη είναι το γεγονός πως η παραπάνω διαδικασία συντέλεσε σε αυτό που βιώνει η χώρα σήμερα και ευχή όλων μας είναι να τα καταφέρουμε.

Θέλω να διαβεβαιώσω ότι οι εργαζόμενοι στο Υπουργείο Οικονομικών καταβάλλουν μεγάλες προσπάθειες, σχετικά με την πάταξη της φοροδιαφυγής και παρά τις αντίξοες συνθήκες εργασίας (υλικότεχνικός εξοπλισμός – προσωπικό – ωράριο εργασίας), συνεχίζουμε την προσπάθεια ώστε τα φαινόμενα φοροδιαφυγής αν όχι να παταχθούν, τουλάχιστον να μειωθούν στο ελάχιστο. Το πλήθος των υποθέσεων που αντιμετωπίζουμε στην υπηρεσία μας σχετικά με τη διαμεσολάβηση offshore εταιριών στη διασπάθιση δημοσίου χρήματος είναι μεγάλο και ως μην μας διαφεύγει της προσοχής πως αναφέρονται τελευταία, εκτός από ονόματα του αθλητικού ή καλλιτεχνικού χώρου και ονόματα πολιτικών.

Το φαινόμενο της υπερτιμολόγησης συναντάται συχνά και στον ιδιωτικό τομέα όπου επιχειρήσεις ακολουθούν ακριβώς την ίδια συναλλακτική συμπεριφορά με τα παραδείγματα που αναφέραμε προηγουμένως.

Από δημοσίευμα της Εφημερίδας «Αυγή» στις 9-11-12,

Απαντώντας σε ερώτηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της ΔΗΜΑΡ κ. Νίκου Τσούκαλη σχετικά με «την ασυλία» για τις offshore στην Ελλάδα και τα πρόσωπα που κρύβονται πίσω από αυτές, ο Υφυπουργός Οικονομικών κ.

Γεώργιος Μαυραγάνης σημειώνει ότι, σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο μητρώο taxis, υπάρχουν 21.065 αλλοδαπές εταιρείες εκ των οποίων είναι ενεργές 16.580 εταιρίες.

Αναλυτικά, βάσει των στοιχείων δηλώσεων Ειδικού Φόρου επί των Ακινήτων (Ε.Φ.Α.), για όσες εταιρείες εξ αυτών έχουν σήμερα κατηγορία Νομικού Προσώπου «Αλλοδαπές εταιρίες»:

- κατά το έτος 2003 υποβλήθηκαν 383 δηλώσεις και ο αντίστοιχος φόρος ήταν 4.830.905,09 ευρώ,
- το 2004 υποβλήθηκαν 411 δηλώσεις και ο αντίστοιχος φόρος ήταν 3.645.775,66 ευρώ,
- το 2005 ήταν 352 οι εταιρείες που έκαναν φορολογική δήλωση (3.005.765,38 ευρώ ποσό φόρου),
- το 2006 υποβλήθηκαν 311 δηλώσεις και το ποσό φόρου ήταν 3.117.108, 81 ευρώ,
- το 2007 υποβλήθηκαν 275 δηλώσεις με το φόρο να αντιστοιχεί σε 2.820.464,92 ευρώ,
- το 2008 υποβλήθηκαν 239 δηλώσεις με αντίστοιχο φόρο 3.390.785,72 ευρώ,
- το 2009 έγιναν 201 δηλώσεις και το ποσό του φόρου ήταν 3.472.938, 54 ευρώ,
- το 2010 υποβλήθηκαν 1177 δηλώσεις και ο αντίστοιχος φόρος ήταν 3.410.530,20 ευρώ,
- το 2011 υποβλήθηκαν 998 δηλώσεις με αντίστοιχο φόρο 877.651, 73 ευρώ
- το 2012 υποβλήθηκαν 965 δηλώσεις με αντίστοιχο φόρο 345.201,02 ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΔΙΕΘΝΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

5.1 Αντιμετώπιση των φορολογικών παραδείσων από τους Διεθνείς Οικονομικούς Οργανισμούς

Τρεις Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί απασχολούνται με τις φορολογικές πρακτικές των «φορολογικών παραδείσων».

Αυτοί είναι:

1. ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ),
2. η FATF (Financial Action Task Force) η οποία δημιουργήθηκε στο Παρίσι στις 14-15.07.1989 από την Προεδρία της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τους αρχηγούς των 7 κυριότερων βιομηχανικών κρατών,
3. το Forum για την οικονομική σταθερότητα FSF Forum Financial Stadillity

Το θέμα των φορολογικών παραδείσεων τέθηκε από τα Ευρωπαϊκά κοινοτικά όργανα στη σύνοδο της Λυών τον Μάιο του 1996, όταν το G7, ζήτησε από τον Ο.Ο.Σ.Α. να διαχειριστεί το πρόβλημα και να αναπτύξει μέτρα κατά αυτού του αθέμιτου ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα, τον Δεκέμβριο του 1997, στα πλαίσια του κώδικα δεοντολογίας, αποφάσισαν να περιορίσουν τα επιζήμια φορολογικά μέτρα, όπως η μηδενική φορολόγηση των υπεράκτιων εταιριών, σε σχέση με τα επίπεδα φορολογίας που ισχύουν στο συγκεκριμένο κράτος-μέλος.

5.2 Αντιμετώπιση των φορολογικών παραδείσεων από τον ΟΟΣΑ

Η Επιτροπή Φορολογικών Θεμάτων, από το 1998 και στα πλαίσια του Ο.Ο.Σ.Α. ξεκίνησε προσπάθεια εξάλειψης της σοβαρής απειλής και την διάβρωσης της φορολογικής βάσης στις οικονομίες των ανεπτυγμένων χωρών από την αύξηση των υπεράκτιων εταιριών και της μετακίνησης κεφαλαίων.

Στην έκθεση που συνέταξε ο Ο.Ο.Σ.Α., με πρωτοβουλία του επιτρόπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Mario Monti, με τίτλο «Επιβλαβής Φορολογικός Ανταγωνισμός – Ένα Παγκόσμιο Αναδυόμενο Φαινόμενο», η οποία συνέβαλε στην ανάπτυξη ενός κώδικα επιχειρηματικής και φορολογικής δεοντολογίας, υπολογίστηκε ότι το 1998 κατατέθηκαν στις υπεράκτιες εταιρίες 5,2 τρισεκατομμύρια δολάρια εκ των οποίων περισσότερα από 200 δισεκατομμύρια δολάρια τοποθετήθηκαν σε εταιρίες του Νότιου Ειρηνικού και στη θάλασσα της Καραϊβικής ενώ 1989 το ποσό αυτό ήταν περίπου 500 δισεκατομμύρια δολάρια.

Στην έκθεση αυτή, η επιτροπή βάσει τεσσάρων ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, καθόρισε τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία μια χώρα μπορεί να ονομασθεί «φορολογικός παράδεισος», τοποθετώντας 35 χώρες στη «μαύρη λίστα». Πέντε χώρες, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος, αν και πληρούσαν αυτές τις προϋποθέσεις, δεν είχαν καταχωρηθεί στη λίστα, επειδή ανέλαβαν επίσημη πολιτική δέσμευση ότι θα προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους σύμφωνα με τους κανόνες του Ο.Ο.Σ.Α. κυρίως ως προς την ανταλλαγή πληροφοριών σε φορολογικά θέματα.

Το πρώτο κριτήριο είναι ότι ο φορολογικός παράδεισος επιβάλλει ελάχιστους ή μηδενικούς συντελεστές,

Το δεύτερο είναι ότι ΔΕΝ ανταλλάσει πληροφορίες με τις χώρες καταγωγής των κεφαλαίων,

Το τρίτο κριτήριο είναι ότι ισχύει το Τραπεζικό απόρρητο αναφορικά με την κίνηση των κεφαλαίων και

Τέταρτο κριτήριο είναι κατά πόσο το εισόδημα που έχει δημιουργηθεί, προέρχεται από την πραγματική οικονομική δραστηριότητα.

Δέκα χρόνια αργότερα, το Gonerment Accountadility Office (GAO) των Η.Π.Α., με δική του έκθεση, πρόσθεσε νέο κριτήριο στον χαρακτηρισμό των χωρών ως «φορολογικοί παράδεισοι», ότι δεν απαιτείται η μόνιμη παρουσία του καταθέτη στην χώρα ίδρυσης της υπεράκτιας εταιρίας.

Στην έκθεση του Ο.Ο.Σ.Α. που δημοσιεύθηκε στις 26 Ιουνίου 2000 με τίτλο «Προς μία Παγκόσμια Φορολογική Συνεργασία», προτάθηκε μια σειρά μέτρων ενάντια στις 35 χώρες τις «μαύρης λίστας», όπως η επιβολή

παρακρατούμενου φόρου στις συναλλαγές αυτές, αλλά σύμφωνα με τον Martin Sullivan, πρώην πρόεδρο της AIG, μετά από τις αντιδράσεις των χωρών αυτών, αλλά και την άρση της υποστήριξης της Κυβέρνησης Bush, ο γενικός γραμματέας του Ο.Ο.Σ.Α. Angel Gurría, περιορίστηκε στη δήλωση ότι, η ανάπτυξη των οικονομικά ασθενέστερων χωρών θα βοηθηθεί, από τα μέτρα αντιμετώπισης των «φορολογικών παραδείσων».

Στην ίδια έκθεση αναφορικά με τα κράτη-μέλη που εφαρμόζουν «επιβλαβείς φορολογικές πρακτικές», συμπεριλαμβάνεται και η Ελλάδα, για την πρακτική του ναυτιλιακού νόμου 27/1975 και σχετικά με τα αμοιβαία κεφάλαια και τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου.

Η πρώτη προσπάθεια της Ελλάδας για την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων είναι ο νόμος 2687/53 θωράκισε τα εισρέοντα κεφάλαια από τον κίνδυνο μελλοντικών κρατικών παρεμβάσεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 89/67, τα υποκαταστήματα ή τα γραφεία αλλοδαπών εταιριών που λειτουργούσαν στην Ελλάδα, μπορούσαν να αποκτούν και να διαχειρίζονται ακίνητη περιουσία εξαντλώντας κάθε φορολογική τους υποχρέωση, με όρο να δαπανούν στη χώρα μας κάθε χρόνο 50.000 δολάρια.

Στην ίδια έκθεση του Ο.Ο.Σ.Α., συμπεριλαμβάνεται και η Ιρλανδία, η οποία απάντησε άμεσα, εφαρμόζοντας τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, όχι όμως κατά την επιθυμία του Ο.Ο.Σ.Α., αλλά με τη μείωση των εσωτερικών φορολογικών συντελεστών στο 12,5%. (Μάρδας 2012)

Στις 2 Απριλίου 2009, στο Λονδίνο, οι G-20 αποφάσισαν να επιβάλουν κυρώσεις στις μη συνεργάσιμες χώρες, φορολογικούς παραδείσους είτε επειδή δεν σεβάστηκαν τα διεθνή κριτήρια φορολογικής και Τραπεζικής νομοθεσίας, είτε επειδή είχαν υποσχεθεί πως θα συμμορφωθούν και δεν το έκαναν, δημοσιεύοντας την «μαύρη λίστα» των χωρών αυτών, αλλά πέντε μέρες αργότερα όλα τα εναπομείναντα μέλη της λίστας (Κόστα Ρίκα, Μαλαισία, Φιλιππίνες και Ουρουγουάη), δήλωσα την πρόθεσή τους να εναρμονιστούν με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Ο.Ο.Σ.Α., με αποτέλεσμα να υπάρχουν μόνο δύο λίστες η λευκή και η «γκρίζα λίστα».

Στη «γκρίζα λίστα», βρίσκονται ορισμένα κράτη όπως η Ελβετία, η Αυστρία, το Βέλγιο, το Λιχτεστάιν και το Μονακό, αλλά καμία Πολιτεία των ΗΠΑ, γεγονός που προκάλεσε τις αντιδράσεις των Ευρωπαίων, αφού εικάζεται ότι ήδη έχουν μετακομίσει εκεί τα περισσότερα Ευρωπαϊκά κεφάλαια, ενώ η Ελλάδα βρίσκεται στην «λευκή λίστα» των κρατών που εφαρμόζουν τα Διεθνή Φορολογικά Πρότυπα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, στην πρώτη δεκάδα των πλουσιότερων χωρών του κόσμου, βρίσκονται πέντε φορολογικοί παράδεισοι Ευρώπης.

Πιο συγκεκριμένα, η ICIJ απέκτησε πρόσβαση σε 2,5 εκατομμύρια μυστικά αρχεία για υπεράκτιες εταιρίες, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων εδρεύει στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους. Το ύψος του εκτιμώμενου ποσού που κατέχουν αυτές οι εταιρίες παγκοσμίως ανέρχεται σε 32 τρισεκατομμύρια δολάρια.

5.3 Αντιμετώπιση των υπεράκτιων εταιριών από τις ΗΠΑ

Παραθέτουμε ένα παράδειγμα από την μελέτη του Δ/ντή του Σ.Δ.Ο.Ε. Αναστάσιου Μπεζαντάκου (2014)

Οι ΗΠΑ στράφηκαν κατά της Ελβετικής Τράπεζας ΗΠΑ UBS, επιβάλλοντάς της πρόστιμο ύψους 780 εκατομμυρίων δολαρίων, αναγκάζοντάς την να αποκαλύψει 300 ονόματα πελατών της Αμερικανικής υπηρεσίας, που είχαν καταθέσει εκεί τα χρήματά τους, χωρίς να το έχουν γνωστοποιήσει στις φορολογικές αρχές, ζητώντας παράλληλα στοιχεία για άλλους 52.000 καταθέτες, ενώ ο Υπουργός Οικονομικών Timoty Geithner, κατέθεσε στο Κογκρέσο νομοσχέδιο που προβλέπει άσκηση πιέσεων στους φορολογικούς παραδείσους, ώστε να αποκαλύψουν στις Αμερικανικές αρχές την ταυτότητα των πλούσιων ιδιωτών, αλλά και των Αμερικανικών εταιριών, που αποφεύγουν την καταβολή φόρων.

5.4 Το παράδειγμα της RIGGS BANK

Η Riggs Bank, η επονομαζόμενη Τράπεζα των Προέδρων γιατί εκεί τοποθετούσαν τα χρήματά τους 20 Πρόεδροι των ΗΠΑ και το 95% των Πρεσβειών των ΗΠΑ, ιδρύθηκε το 1836 στην Washington και ήταν η Τράπεζα που είχε δανείσει στην Κυβέρνηση των ΗΠΑ χρυσό για να αγοραστεί η Αλάσκα από τη Ρωσία.

Η Riggs άρχισε να χάνει την αίγλη της όταν αποκαλύφθηκε ότι ο Χιλιανός πρώην δικτάτορας Πινοσέτ και ο πρόεδρος της Γουινέας, διατηρούσαν πάρα πολλούς λογαριασμούς στην τράπεζα αυτή. Ανακοινώθηκε ότι ο Πινοσέτ και τα μέλη της οικογένειάς του διατηρούσαν 28 λογαριασμούς με υπόλοιπα 8 εκατομμύρια δολάρια, ενώ η αξία των δραστηριοτήτων της Χιλιανής οικογένειας το 2002 ξεπερνούσε τα 100 εκατομμύρια δολάρια.

Από τον έλεγχο του 2004 η Riggs Bank, κατηγορήθηκε ότι τηρούσε και λογαριασμούς φυσικών προσώπων που είχαν σχέση με την 11^η Σεπτεμβρίου και τον Μάρτιο της ίδιας χρονιάς έκλεισε όλους τους λογαριασμούς που τηρούσαν ιδιότητες Άραβες καταθέτες.

Τον Μάιο του 2005, μετά από 160 χρόνια διαρκούς λαμπρής λειτουργίας, η τράπεζα συγχωνεύθηκε με την PNC, αφού είχε λυγίσει από τα τσουχτερά πρόστιμα και η μετοχή της είχε κυλίσει στα 20 δολάρια, χάνοντας πάνω από 20% στους πρώτους τρεις μήνες της ίδιας χρονιάς. Είχε πληρώσει πάνω από 60 εκατομμύρια δολάρια για συμβουλευτικές υπηρεσίες και 40 εκατομμύρια δολάρια για πληροφοριακά συστήματα. (Kay.24 August 2004).

5.5 Το παράδειγμα της LLOYD'S BANK

Στην Τράπεζα **LLOYD'S BANK** επιβλήθηκε πρόστιμο 380.000 δολαρίων επειδή κατηγορήθηκε ότι διευκόλυε το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, μέσω συναλλαγών ύψους 350.000 δολαρίων.

Από τα δύο παραπάνω ενδεικτικά παραδείγματα Τραπεζών καθώς και της εταιρίας Crazy Eddie's Electronics, που αναφέραμε στο «ξέπλυμα χρήματος», φαίνεται ότι οι ΗΠΑ, δεν αντιμετωπίζουν κανένα απολύτως πρόβλημα στον εντοπισμό και την επιβολή ποινών στις εξωχώριες εταιρίες ή τους Τραπεζικούς ομίλους, που λειτουργούν ενάντια στα πολιτικο-οικονομικά τους συμφέροντα.

5.6 Αντιμετώπιση των υπεράκτιων εταιριών από την Ε.Ε.

Σύμφωνα με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τέθηκε σε εφαρμογή από την 1η Ιουλίου 2005, σχετικά με την φορολόγηση των καταθέσεων, οι χώρες υποδοχής κεφαλαίων είναι υποχρεωμένες να αποστέλλουν αυτόματα τις πληροφορίες στις χώρες καταγωγής του πελάτη, ώστε να φορολογηθούν. Η οδηγία αυτή εφαρμόζεται και από τρεις χώρες όπως η Ανδόρα, η Ελβετία, το Λιχτενστάιν, το Μονακό και το Σαν Μαρίνο, ενώ έχουν εξαιρεθεί η Αυστρία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, οι οποίες επιβάλλουν έναν φόρο 20% στους τόκους καταθέσεων, ο οποίος αυξήθηκε το 2011 στο 35%. Το 75% αυτού του φόρου, αποστέλλετε στη χώρα καταγωγής του καταθέτη.

Τα κενά αυτής της οδηγίας είναι ότι:

4. Αναφέρεται αποκλειστικά σε φυσικά πρόσωπα, αποκλείοντας τις εταιρικές καταθέσεις,
5. Τα έσοδα των τόκων, μπορούν να «βαππιστούν» κέρδη Κεφαλαίου,
6. Οι καταθέτες μπορούν να εισπράξουν τους τόκους τους, από μια Τράπεζα που δεν εδράζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στα συνεργαζόμενα Κράτη.

Είναι γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δυσκολεύεται να στη λήψη μέτρων, αφού οι κυριότεροι φορολογικοί παράδεισοι βρίσκονται εντός των ορίων της, Ελβετία, Λιχτενστάιν, Αυστρία κ.λ.π., ενώ υπάρχουν και χώρες της Ε.Ε. όπως η Κύπρος και η Βουλγαρία, εφαρμόζουν χαμηλό φορολογικό συντελεστή 10%.

5.7 Αντιμετώπιση των υπεράκτιων εταιριών από την Ελληνική νομοθεσία

Η υπ αρ. 2/2003 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, αναφέρει ότι: «Κατά το άρθρο 10 του Αστικού Κώδικα, η ικανότητα του νομικού προσώπου ρυθμίζεται από το δίκαιο της έδρας του. Αν η αλλοδαπή εταιρία έχει μόνο γραφείο αλλά και την πραγματική της έδρα στην ημεδαπή, τότε θεωρείται ως ημεδαπή εταιρεία και διέπεται από το Ελληνικό δίκαιο, ως προς τις προϋποθέσεις της νομιμότητας της σύστασής της».

ΔΕΝ αναγνωρίζει δηλαδή, νομική προσωπικότητα στις υπεράκτιες εταιρίες, όταν δεν έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις ίδρυσης (σύστασης και δημοσιότητας), που επιτάσσει το Ελληνικό δίκαιο για τον συγκεκριμένο εταιρικό τύπο.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1005/14.1.2005, «οι αγορές που πραγματοποιεί ημεδαπή επιχείρηση από επιχείρηση χώρας που αναγράφεται στο

DAFFE/CFA/FHP(2000)/REV1/CONF έγγραφο του ΟΟΣΑ αναγνωρίζονται ως κανονικές αγορές εφ' όσον η αλλοδαπή επιχείρηση διαθέτει ΑΦΜ της χώρας αυτής, τον οποίο αναγράφει στα τιμολόγια πωλήσεων της και δραστηριοποιείται στην ίδια χώρα, χωρίς να τυγχάνει ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος. Τα ανωτέρω ισχύουν με την προϋπόθεση ότι οι αγορές αγαθών από την αλλοδαπή εταιρεία είναι πραγματικές και δεν αμφισβητείται η τιμολόγησή τους».

Σημειώνεται, ότι με την **1108437/2565/ΔΟΣ/15.11.2005** Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που εκδόθηκε κατά εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν. 3310/2005 (ΦΕΚ Α 30), κοινοποιήθηκε ενδεικτική λίστα χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρείες με βάση το σχετικό κατάλογο χωρών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και περαιτέρω, οδηγίες σχετικά με τη διαπίστωση του χαρακτήρα μιας εταιρείας ως εξωχώριας ή μη, έχουν δοθεί με την 1021764/10217/B0012/ΠΟΛ.1041/5.3.2003 εγκύκλιό μας

Η Ελλάδα δεν αναγνωρίζει τις παρακάτω συναλλαγές με τα αναφερόμενα στο έγγραφο του ΟΟΣΑ κράτη :

- Δεν αναγνωρίζονται οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα (Ν.2238/1994, άρθρο 31 παρ. 1, περ. στ, προτελευταίο εδάφιο).
- Δεν αναγνωρίζεται η δαπάνη για την αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών κλπ. από Εξωχώρια εταιρεία (Ν. 2238/1994, άρθρο 31 παρ. 14).
- Δεν δίδονται ενισχύσεις προκειμένου για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση μηχανημάτων ή λοιπού εξοπλισμού από εξωχώριες εταιρείες (Ν. 2601/1998, άρθρο 6, παρ. 35).

Επιπλέον σε κάθε συναλλαγή πρέπει να προσκομίζονται (Α.Υ.Ο.1070576/2627/ΔΜ/ΠΟΛ.1102/14.7.2005) πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας του νομικού προσώπου για την ύπαρξη της εταιρείας και επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου πληρεξουσιότητας για τον διορισμό νομίμου εκπροσώπου ή αντιπροσώπου στην Ελλάδα.

Στον ίδιο νόμο τον 3842/2010 και στο άρθρο 78, με τα δύο νέα άρθρα του Ν. 2238/94 το 51Α και το 51Β, διευκρινίζετε στο μεν 51^Α ο τρόπος με τον οποίο ο Ο.Ο.Σ.Α. καθορίζει τα μη συνεργαζόμενα κράτη την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους και με το 51Β, ορίζονται οι δαπάνες των υπεράκτιων εταιριών που δεν εκπίπτουν

5.7.1 Νομολογία του Αρείου Πάγου

Ο φορολογικός έλεγχος των υπεράκτιων εταιριών
Σύμφωνα με την παρ. 1 περίπτωση γ' του άρθρου 28 του Ν. 3269/2004 (ΦΕΚ 253 Α/14.12.2004), «οι υπεράκτιες εταιρείες ελέγχονται με τακτικό φορολογικό έλεγχο για όλες τις φορολογίες και όλες τις ανέλεγκτες διαχειριστικές περιόδους, εντός τριετίας από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος της τελευταίας ανέλεγκτης διαχειριστικής περιόδου».

5.7.2. Νόμος 3691/5.8.2008. Εποπτικές αρχές και υπόχρεα πρόσωπα

Η τράπεζα της Ελλάδος εποπτεύει αφενός τα πιστωτικά ιδρύματα και κυρίως της τράπεζες, τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων, τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων, τις εταιρίες παροχής πιστώσεων, τις εταιρίες συμμετοχών, τις ταχυδρομικές εταιρίες, στην έκταση που ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων.

Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς, εποπτεύει τις ανώνυμες εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, τις Α.Ε. διαχείρισης κεφαλαίων, τις Α.Ε. αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών, τις Α.Ε. παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, τις Α.Ε. επενδυτικής διαμεσολάβησης. Επιπροσθέτως σειρά επιτροπών, υπαγόμενων στα Υπουργεία Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης, εποπτεύουν τα υπόλοιπα υπόχρεα πρόσωπα, όπως προκύπτουν από τον Ν. 3691/2008.

Οι ποινικές κυρώσεις έναντι του Τραπεζικού υπαλλήλου, σχετίζονται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και σε χρηματική ποινή, με την οποία τιμωρείται ο υπαίτιος πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, αν έδρασε ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου ή αν το βασικό αδίκημα περιλαμβάνεται στα αδικήματα του νόμου.

Επίσης με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται ο υπάλληλος ή όποιος άλλος υπόχρεος εμπλέκεται σε ύποπτες συναλλαγές ή δραστηριότητες ή παρουσιάζει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, κατά παράβαση των σχετικών νομοθετικών, διοικητικών ή κανονιστικών διατάξεων ή κανόνων.

5.7.3 Ν. 4172/2013 Διατάξεις για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής

Άρθρο 65. Κράτη μη συνεργάσιμα στο φορολογικό τομέα και κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

1. Κράτος για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου **νοείται το κράτος** ή η περιοχή δικαιοδοσίας ή η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος που τελεί υπό οποιοδήποτε ειδικό καθεστώς σύνδεσης ή εξάρτησης κατά την έννοια του διεθνούς δικαίου.

2. Σύμβαση διοικητικής συνδρομής, για την εφαρμογή Κ.Φ.Ε. νοείται η διεθνής σύμβαση που επιτρέπει την ανταλλαγή όλων των πληροφοριών, που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας των συμβαλλόμενων μερών.

3. Μη συνεργάσιμα κράτη είναι εκείνα που δεν είναι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση τους σχετικά με τη διαφάνεια και την

ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα έχει εξεταστεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και τα οποία:

α) δεν έχουν συνάψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στο φορολογικό τομέα και

β) δεν έχουν υπογράψει τέτοια σύμβαση διοικητικής συνδρομής με τουλάχιστον δώδεκα άλλα κράτη.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν **αθροιστικά**.

4. Τα μη συνεργάσιμα κράτη καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από τη διαπίστωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο κατάλογος δημοσιεύεται τον Ιανουάριο κάθε έτους ως εξής:

α) Αφαιρούνται τα κράτη που μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης έχουν συνάψει και εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής.

β) Προστίθενται τα κράτη που:

αα) ενώ έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, οι διατάξεις της εν λόγω σύμβασης ή η εφαρμογή τους δεν επέτρεψαν στην ελληνική φορολογική διοίκηση να λάβει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας,

ββ) δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, αν και η Ελλάδα είχε προτείνει, πριν την 1η Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους, τη σύναψη τέτοιας σύμβασης.

γ) Αφαιρούνται ή προστίθενται τα κράτη που δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, στα οποία η Ελλάδα δεν είχε προτείνει τη σύναψη τέτοιας σύμβασης πριν την 1η Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους και για τα οποία το Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Διαφάνεια και την Ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα που συστήθηκε με απόφαση του Ο.Ο.Σ.Α. της 17ης Σεπτεμβρίου 2009, θεωρεί ότι αντίστοιχα προβαίνουν ή όχι στην ανταλλαγή όλων των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των φορολογικών νομοθεσιών των συμβαλλόμενων μερών.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου σχετικά με τα μη συνεργάσιμα κράτη εφαρμόζονται **για αυτά που προστίθενται στον κατάλογο** της προηγούμενης παραγράφου, από την 1η Ιανουαρίου του επομένου της δημοσίευσης έτους. Γι' αυτά που αφαιρούνται από τον κατάλογο, η εφαρμογή των διατάξεων παύει από τη δημοσίευσή του.

6. Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα **θεωρείται ότι υπόκειται σε προνομιακό**

φορολογικό καθεστώς σε κράτος εκτός της Ελλάδας, όταν η φορολογική κατοικία τους βρίσκεται σε οποιοδήποτε κράτος, ακόμη και σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν σε αυτό το κράτος:

α) δεν υπόκειται σε φορολογία ή, εάν υπόκειται, δεν φορολογείται εν τοις πράγμασι, ή

β) υπόκειται σε φόρο επί των κερδών ή των εισοδημάτων ή του κεφαλαίου, "του οποίου ο συντελεστής είναι ίσος ή κατώτερος"[1] του συντελεστή φορολογίας νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που θα οφειλόταν σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, εάν ήταν φορολογικός κάτοικος ή διατηρούσε μόνιμη εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. στην Ελλάδα

7. Τα κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από τη διαπίστωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο κατάλογος δημοσιεύεται τον Ιανουάριο κάθε έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην εργασία αυτή επιχειρήθηκε η παρουσίαση των υπεράκτιων εταιρειών και αναλύθηκε με συντομία το φαινόμενο, με έμφαση στους λόγους που οδήγησαν στην ανάπτυξή τους και στους σκοπούς που υπηρετεί η δημιουργία τους στο σύγχρονο οικονομικό και επιχειρηματικό γίγνεσθαι. Η δραστηριοποίηση των εταιρειών αυτών παρουσιάζει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Σίγουρα για τα διεθνή επιχειρηματικά κεφάλαια που αποσκοπούν στην μεγιστοποίηση των κερδών και στην μεγέθυνση των διεθνών οικονομικών μεγεθών οι εξωχώριες εταιρείες αποτελούν πανίσχυρα και ευφυέστατα οικονομικά εργαλεία για την επίτευξη των στόχων τους. Οι μικρές ή μεγάλες οικονομίες των χωρών στις οποίες αναπτύσσονται και δραστηριοποιούνται επωφελούνται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό για μικρότερο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από τα παράπλευρα οφέλη που προσφέρει η δραστηριοποίησή τους στην επικράτειά τους. Είναι φανερό όμως ότι η παγκοσμιοποίηση των αγορών, ο διεθνής ανταγωνισμός μεταξύ των οικονομιών των κρατών, πολυεθνικών εταιρειών, διεθνοποιημένων αγορών και η εγκατάσταση τεχνολογικών πλατφορμών ανοικτών συστημάτων και ελεύθερων αγορών παράλληλα με την αναβαθμισμένη πολιτική συνεργασία των εθνικών κρατών σε διεθνές επίπεδο τείνουν να επιβάλουν ομοιόμορφους διεθνείς κανόνες για τον έλεγχο και τον περιορισμό του φαινομένου της φοροαποφυγής, φοροδιαφυγής, ξεπλύματος βρώμικου χρήματος κλπ.

Η εθνική (στην περίπτωση η ελληνική) νομοθεσία και οι διεθνείς σχετικές συμβάσεις και νομοθετήματα αποτελούν τα όπλα για την αντιμετώπιση του φαινομένου σε εθνικό επίπεδο, και απαιτείται σε βάθος γνώση για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας ώστε να προσδιορισθεί η ανάλογη

φορολογητέα ύλη σύμφωνα με τον νόμο και να υλοποιηθούν εισπράξιμα οφέλη για το ελληνικό δημόσιο Ταμείο. Η παράθεση παραδειγμάτων και υποδειγμάτων που παρατίθενται στο κεφάλαιο 4 και στο παράρτημα της εργασίας αυτής αποσκοπεί στον σκοπό αυτό.

Όπως δε αποδεικνύεται από τα παραδείγματα ελέγχων που πραγματοποίησαν οι ελεγκτικές αρχές σε άλλες χώρες (π.χ. ΗΠΑ), αν υπάρχει βούληση των πολιτικών και οικονομικών αρχών και ο υπηρεσιακός μηχανισμός εκτελεί σύμφωνα με το υπάρχον νομικό πλαίσιο το καθήκον του ανεπηρέαστος, η πιθανότητα επιτυχούς εκτέλεσης του έργου του πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

Το Ελληνικό νομικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση του φαινομένου των εξωχώριων εταιρειών όπως προκύπτει από την εκτενή παρουσίασή του ανωτέρω, δεν είναι ανεπαρκές και αναθεωρείται συχνά στην σωστή κατεύθυνση. Αποτελεί πεποίθηση της γράφουσας ότι με την κατάλληλη εφαρμογή η χώρα μας μπορεί να ωφεληθεί σημαντικά και να προσπορισθεί μεγάλο μέρος από τα υπερκέρδη εταιρειών που μέσω εξωχώριων εταιρειών ωφεληθήκαν είτε με υπερτιμολόγηση αγαθών και υπηρεσιών προς το Δημόσιο είτε με την φοροαποφυγή στον τομέα της εκμετάλλευσης ακινήτων. Επίσης και από τον τομέα της Ναυτιλίας στον οποίο η χώρα μας κατέχει ηγετική θέση θα μπορούσε η Ελλάδα να αποκομίσει έσοδα αν μπορούσε να συνδυάσει κάποιας μορφής άμεση ή έμμεση φορολογία με κάποιου είδους δελεαστική αντιπαροχή προς τον ελληνικό και διεθνή εφοπλισμό.

Οπωσδήποτε η διεθνής οικονομική ανάπτυξη, το διεθνές εμπόριο, η δίψα για κέρδος και η αναγκαιότητα της μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομικής πίτας δεν σταματούν και νέα εργαλεία για εύκολο κέρδος θα αναπτύσσονται. Θα ήθελα να τελειώσω την εργασία αυτή με μιά ερώτηση. Πόσο απέχουμε από την ώρα που η ανθρωπότητα θα σκέπτεται την ανάπτυξη του θεσμικού πλαισίου για την φορολόγηση των εξωγήινων εταιρειών που θα δραστηριοποιούνται στην σελήνη;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

Ελληνικά

Αντωνόπουλος Δ – Κατούδης Η. 2004 «Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών προσώπων» Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.

Δουβής Παναγιώτης 2008 «offshore δραστηριότητες», Minosbooks Αθήνα

Λεοντάρης Μιλτιάδης, 2004, «Έννοια της εξωχώριας εταιρίας», «Γενικό λογιστικό σχέδιο» Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ, Αθήνα.

Μάντζαρης Ιωάννης 2011, «Σύγχρονο Management Επιχειρήσεων και Οργανισμών, τόμος Α' Εκδόσεις: Σέρρες

Μάρδας Δημήτρης (2012) «η γοητεία μιας συντριβής» Εκδόσεις Καστανιώτη

Μελάς Δημήτριος 1995 «Οι αιτίες φοροδιαφυγής και οι τρόποι περιστολής της» Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Μακεδονία

Παμπούκης Χ 2009 «Οι υπεράκτιες εταιρίες στο Ελληνικό Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο», **Astores** Αθήνα

Ξένα

PRICEWATER HOUSE COOPERS, (2002 Memorandum on the establishment of a company)

Sam E. Antar. Crazy Eddie Early Years 'White Collar Crime and Criminals', March 2011.

Terry Neal (2001) The offshore solution,. U.S.A., Amazon Best Sellers.

Άρθρα

«Αυγή» Εφημερίδα (9.11.12), δημοσίευμά της

CHRISTIAN de BRIE στην εφημερίδα "LE MONDE" Απρίλιος του 2000

<http://www.businessincyprus.gov.cy>

James Quinn, Lloyds TSB agrees to pay fine of dol.350m for sanctios help.

The telegraph, New York, 10 Jan 2009.

Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της Κύπρου, 31.12. 2002,
Απολογισμός

Μελάς Δημήτριος «Υπεράκτιες Εταιρίες», περιοδικό Λογιστής, Ιούλιος 2001,
σελ. 1071.

Μπεζαντάκος Αναστάσιος, όπως δημοσιεύθηκε στην Π.Ο.Ε. Δ.Ο.Υ.τον
Μάρτιο του 2014 με τίτλο «OFFSHORE ΕΤΑΙΡΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ-
ΤΗΤΩΝ».

Στεργίου Λεωνίδα (22.9.2007) εφημερίδα Καθημερινή.

Ιστοσελίδες

[www. Goldhaven.com](http://www.Goldhaven.com)

www. Offshore greece

www. Offshore. Net

www. Wikipedia.org

www.aygh.gr

www.econews gr

www.gisis.gr

www.kathimerini.gr

www.poe-doy.gr